

LIETUVA

Nr. 34

CHICAGO, ILL., SUBATA, 21 Rugpjūčio (August). 1897 m.

Metas V.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Saturday.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed to

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.

Nedėlinis laikraštis

"LIETUVA"

Išsineša kas Subata Chicago, Ill.

Kaszuoja ant metų:

AMERIKOJE.....\$2.00
UŽMARE.....\$3.00

"Lietuvos" spaustuose spausdina visokius Knigas, Konstitucijas ir visokius kitus drukus lietuviskais, lenkiskais ir angliskais. Darbastilika gražiai, greitai ir pigiai.

Užsienietis "Lietuvą" ir priimančiant pinigų už ją, kaip ir su visais kitais reikalais, visada reik uždegti žetoną adreng:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.

Politiszkos žinios.

Ispanija ir jos valdybos.

Užmusztas Ispanijos ministrų pirmsėdis likosi su didelėmis išskilmėmis palaidotas; jo užmušėjų kareivizmas sudas nusprendė ant nugalabinimo. Valdžia tuom tarpu pasiliko rankose konservatyvų partijos, prie kurios prigulėjo ir užmusztas ministrai pirmsėdis, bet nieks ne tiki, idant konservatyvai ilgai galėtų ja savo rankose palaikyti, kadangi tarp dabartinių tos partijos ministrų nėra nė vieno i-tėkmingo žmogaus. Gal Ispanijoje užgimti karė tarp besivaržančių valdžių partijų. Karli-tai, ant savo susirinkimo atliko Londono, nusprendė tuom tarpu dar palaukti; jeigu užgimti namine karė Ispanijoje, tasyk jie pusi-stengtu valdžią paimti į savo rankas. Jų wadovai ant minėto su sirinkimo išsitarė, kad karlištų partija teip twirtai esanti Ispanijoje suorganizuota, kad jeigu dabar Don Carlos atkeltų į Ispaniją, jo šalininkai lengvai galėtų i-zyyti karalienę ir jos ministrai ir valdžią paveržti. Karlistai turi gerai suorganizuotų ir ginkluotų 60000 vyrų, kurie tikt laukia ženklo ant pake-lymo karės prieš dabartinę Ispanijos valdžią. Nusudytas dabar ant sulaužymo kaulų užmušėjas Canova del Castillo išsitarė, buk anarchistai pasirengę yra nugalabinti visus Europos wieszpaczius, o tarp tokių pirmo eilės stovys Prancuzijos prezidentas, Faure, už savo prilanku-mą maskoliszkam despotizmui. Jis išsitarė, kad yra jau paskir-tas ir užmusztas Prancuzijos prezidento.

Karė su pasikėlusiomis waldy-boms Ispanijai teipogi ne si-seka, jenerolas Weyler net iš-suntė į Madridą prasympą, idant ji pabluosotų nuo wietos kariau-nos wierszų, kadangi jis tą wietą priėmęs tik ant prasympo užmusztas dabar Canova del Cas-tillo.

Pa-kutines nuo Kubos ateinan-cijos žinios pr-mesza apie dide-lį muszį, kuriame Weylerio pa-jegos likosi maizetinkų su-mu-zos. Muszistai-tyko jo Agua-cate, provincijoj Havana. Iz-paujonyz nužudė čia 200 kare-i

wių, nuotrotos kubiečių nedide-lės, kadangi ispanijonyz stowė-jo ant lygaus lauko, kubiečiai buwo iszaiskystę po kalnus. Čia mat kubiečiai norėjo paimti į nelaiswę patį Weylerį. Potam nepasekmingam ispanijonėms musziui atėjo žinios apie kitą, atsitikusį po Sagua le Grande, kur teipogi ispanijonyz likosi sumusztį. Weyler sutraukė sawo pajegas į Guanabacua, iki kur wijo ji kubiečių wadas, Rodri-guez. Gywentojas Haranas apė-mė baimė, kadangi jie tikėjosi, kad kubiečiai užpuls ant miesto. Jeigu nuo Kubos ateinancijos žinios yra teisingos, tai neužil-gio pakėlę maizstus kubiečiai paims wierszų ant ispanijonyz.

Ant Filipinų salų ispanijonėms einasi ne geriaus; ten tarp paczių ispanijonyz užgimė nesutikimai. Kariaunos wierszinį skundžia nuolat didžiausią ant salos tu-rinti itekmę, waldanti ten zoko-nikai todėl, kad jis bandė tą nie kuom neaprubėžiotą zokonių i-tekme susiaurinti, pažadėjo pa-kėlusoms maizstus gywentojams saugoti juos nuo zokonių skriaus-dimų, jeigu padės ginklus. Už tokį pažadėjimą zokoniškai, su pa-gelba skundų, stengiasi kariau-nos wierszinį nuo salos prasa-linti.

Maskolija.

Wokietijos ciecorius jau iszke-liawo isz Maskolijos, nors čia jį sirdingai ir su didelėmis izkil-mėmis priėmė. Ar jam pasisekė kokią nors sutartį padaryti su Maskolija, tuom tarpu nežinia. Kiti stengimaisi Wokietijos pa-rodą, kad ciecoriui, Wilhelmui rupi labiausiai, idant Prancuzija eitu isz wien su Wokietija, todėl jis, negalėdamas tiesiog su ja su-sitrinti, artinasi su Prancuzijos draugais, tiems wėl, kurie norėtu tiesiog su Prancuzija susidraugauti to nedėdžia. Italijos ministrių pirmsėdis Rudini, rengėsi labiau susidraugauti su Prancuzija; i-dant to nedėleisti, Wokietijos ciecorius užprazė Italijos kara-lių atsilankyti į Wokietiją, ir ne daleido sus-ri-zi Italijai su Prancuzija. Tokiu būdu pakutiniai pasilieka wien arba laikytiesi su Anglija, arba laikytiesi tos pu-čės, kurioj yra Wokietija. Susi-rizimas wienok su Anglija, a-part pawojams, n-ados ne gal nē j-kiuos atgabanti; todėl Prancu-zija ir nenorėdama turi eiti isz wien su Maskolija, su kuria su-i draugawo ir Wokietija.

26 d. Rugpjūčio keliauja į Maskoliją Prancuzijos preziden-tas. Ji maskolijai rengiasi priim-ti dar karscziaus negu priėmė Wokietijos ciecorių. Bet ar Pran-cuzija i-z to pelyns ką nors, apie tai wėliaus pamatysime. Masko-lijai Prancuzija reikalings-nė, ne gu atbulai. Maskolija gerai numa-no, kad Japonija wien progos laukia, idant iszstumti maskolius isz Korėjos, jai gal padėti ir Angli-ją. Jeigu Maskolija įsipainiotu į karę Europoj, Japonija isz to pa-sinau lotu ir bandytu ar per ka-rę, ar be karės, maskolius isz Ko-rėjos iszkrausztiti. Szpadien Ja-ponijos laiwynė drutėnė yra už maskoliszką, to lė Maskolija į-stengiasi Prancuziją į sawo wėži-mą pak nkyti, idant užgimus ne-satikimams su Japonija, Pran-cuzija isz pawojaus iszwadotu teip, kaip jau pas buigus kare-i Japonijos su Chiniečiais iszwa-dawo.

Portugalija.

Portugalijoj waldžios ir kara-liaus prieszininkai buwo pas ren-gę masztus pakelti; prie sukab-wo prieszarai prigulėjo ir ka-riau-nos dalis. Sukabį wienok susekė. Mieste Oporto suazest-a-

wo 18 oficerių prie sukabio pri-lėgėjusių. Ar ant to wiskis pa-sibaigs, žinoti dar negalima; lau-čia čia wienok užkilimo maizs-tų. Apsigywenę mieste Oporto anglijonyz pareikalawo nuo sa-wo rando, idant tasai, ant apsa-ugojimo jų gywasties ir turtų pa-siustų kariszką laiwynę, mato mai anglijonyz netiki, kad suė-mus keles deszimtis prigulėzių prie sukabio oficerių, jįsi butu panaikintas. Iki szioł, ypacz to sukabio wadovai dar ne susek-ti, todėl nežinia nēkas daugias prie to priguli.

Maizstai juodųjų portugaliz-kose pietinės Afrikos waldybos traukiasi toliaus. I karsczius maizstų apimtus iszstuntė isz Por-tugalijos daugias kariaunos, ka-dangi šancijos ant wietos pasi-rodė per mažai. Isz syk juodųjų sumusztį portugalijonyz wėl at-sigriebė, atėjus sumuszties pa-stiprinimui. Portugalizska ka-riau-na i-ztraukė į Mopologų ma-s kra-žią. Pereitos sūnwaitės u-tarniką atsitiko kruwinas musz-terp juodųjų ir portugalizskos kariaunos. Muszje likosi už-musztį 23 juodųjų wadovai ir 2-3 kareiwų. Portugalizska ka-riau-na nužudė tikt 2 kareiwu už-musztį ir 4 sunkiai paszautus. Potam portugalijonyz isznaikino wies juodųjų kra-žią, iszdegin-o kaimus, paweržė jų gywulius, isznaikino jawais užsėtus laukus.

Balkanų pussalis.

Sandara tarp Grekijos ir Tur-kijos wisgi dar nepadaryta. Tur-kija, priesz Europoj pasiuntinų užgirtas sanlygas paduoda kitas, kurios Europos pasiuntiniai at-metia ir tokiu būdu laikas tęsia-si, turkiszką kariuona laiko už-imtą nuo Grekijos Tessalija. Euro-poj pareikalawo, idant turkisz-ka kariuona pasitrauktų isz tos provincijos, ant to Turkija atsė-kė, kad to padaryti negali, ka-dangi ant isztraukimo kariaunos reikia pinigų, kurių Turkija ne-turi. Kreipėsi prie Grekijos, i-dant ta užmokėtų užgirtus karė-lus kasztas, bet ir ta atsakė, kod p-ajų ne turi ir ne turi nuo ko pa-siskolinti. Ką prie tokų sanly-gų darys toliu? Europos wiesz-patysės? Ar jos užmokės karės kasztas? Grekij? Kitaip Tur-kijos neiszkrausztys isz Tes-salijos. Turkija mat ne truko pin-gų ant pradėjimo karės, truksa-wien tasyk, kada reikia suzra-žėti Grekijai užimti provinciją. Matonai jieszką ji wien priė-z ties, kaip nuo užgirtų Europos wieszpatyszių sandoros iszly-gy iszsilinuo-uoti.

Raszėme mes sawo Luke apie musztynės terpių maskoliszkų jurininkų ir grekonų porte Pi-rseus. Girti maskoliszki jurin-ikai pradėjo užpildinėti ant gre-konių, kuom teip tuos suerziuo, kad jie maskolius sumusztė. Ant to maskoliszkas raudas, wieton nubusti kaltus sawo jurininkus, pareikalawo nuo Grekijos rando, idant tas maskolius perpraszytu szuwiais pasweikintu iszplėktą maskoliszką wėlawą. Ant pri-žiurėjimo to atsineitį Piraeus ka-riszką laiwę; grekonėms ne li-ko nieko daugiau daryti, kaip iszpyldyti Maskolijos reikalaw-i-mą, nors kiekwienas numano, kad jis ne buwo teisingas.

Indijos.

Maizstai pasikėlusių indie-čių priesz Angliją wisgi dar nepasibaigė. Maizstininkai užpuo-lė ant angliszkos twirtynės Schabkado. Moterys ir teip gy-wentojai apskricio Cherat ka-wojasi su wisais sawo turtais ir kalnus. Anglijonyz už tuos mai-

sztus kaltina Afza istano emirą, buk jis maizstininkams suteikia pagelbą. Ant pasiskundimo ang-lijonyz, tasai uždraudė sawo pa-waldiniam imti dalywumą mai-sztuose, teip kaip antai Ameri-kos raudas uždraudė amerik-o-nams imti dalywumą maizstuose ant salos Kubos. Apie Kalkuttą, teipogi mieste Bombay, buwo užkilę maizstai, bet juos šanti prie sukabio kariauna greitai suwaldė.

Prancuzija.

Tarp prancuzų ir Sijamo užgi-mė wėl nesutikimai. Ant pran-cuzi-zkų waldybų rubežias nuo Sijamo atsitiko net kruwinas mu-szis prancuzi-zkos kariaunos su sijamiečiais; paskutiniai likosi per rubežį atgal prancuzų per-wyti. Sijamo karalius dabar lankosi Prancuzijoj — todėl gali-ma tikėtis, kad tuos nesutikimus užganėdinanciai užbaigs.

Wokiszką laikraszcziai garsina, kad kas link gerumo ginkų sawo kariaunos, Prancuzija pralenkė wisas kitas musz žemės wieszpa-tystes. Pulkaunjas Humbert iszrado naują prietaisą, su kurios pagelba, kiekwieną kanuolę umai galima pawersti į rewolverinę, taigi duodancią keletą szuwii-ant syk; ti pati prietaisa sumažina ir didžiausių kanuolių szuwii-bal-ą teip, kad per 1000 žiagnių jų su wisu ne girdėt. Jeigu pri-minsime, kad dabar wisur warty-ja neduodantį dumų paraką, tai pasirodys, kad laike karės, jeigu prancuzizski kareiwai pra-dės szaudyti, tai prieszas negulės isz syk nē žinoti, kur je pasislėpę ir nežinios į kurį karsztą reikia szaudyti.

Pameyk dešimt CASCARETS ant 100-
ciausia sutaizyto piaučiu ir wies widiu.

Iz Lietuwos.

Žydų musztynės.

Pas gywenantį ant Wilkomiro uyezios, Wiiniuje, Baroną, atėjo broliai Morduch ir Owsei Kutzi, atsiminti paliktas kelnes, kurias Baronas buwo jau pas koki žydų pinigų skolintu užstatęs. Tarp žydų užgimė barnys, laike kurių Baronas iszstiraukė isz kiseniaus peilį ir durė su juom Owsejui Kutziui į szoną. Tuom tarpu į pa-gelbą Baronui atbėgo jo kaimy-nas, Golub ir dar karta su peiliu durė Kutziui wėl į kita szo-ną. Kutziui pamatę, kad ezu ne-štukawoja, le do-ši bėgti, bet Baronas ir Golub prisiwijo juos ant uyezios ir wėl pradėjo muszt-iti ir badyti su peiliais. Prie jų prisidėjo dar trečias žydas, Leib-ko, kuriui padėjo musztiti Kut-zus. Musztynės pasilowė tikt atėjus policijantams. Subdytus Kutzus ugrabeno į žydi-zką li-gonbutį, kur persitukino, kad Morduch Kutzi turi du idurimu su peiliu, Owsei gi Kutzi net sę-zsis, isz kurių idurimai į pilwį, i-nugurą ir į galwą yra labai pawo-jingi. Gydytojai atbėgo, ar pa-siseks jiems Owsejį Kutzi nuo mirties iszgelbėti; sužėdimai Morducho Kutzo, nors sunkus, bet nepawojingi. Wisi trys už-kaunoti, taigi: Barons, Golub ir Leibka likosi suazestuoti ir pasodyti į kalnų.

Atkerszyjo.

Wyresnys darbinjks Menkes skurų iszdrubincyzios, Wiiniuje, Michalski, 26 d. Lepos, apie 9 wadimą wakare,ėjo nuo darbo namou. Prieszas kazokų kazarmės užpuolė ant jo 10 vyrų ir baisiai sumusztė. Užpuolikai, kaip pasi-rodė, buwo tai praszalinti isz tos pacijos dirbtuwės darbinjki; praszalno gi juos ant apskudi-no Michalskio. Taigi užtai jie mat pasrėngę szwiszkai užmokė-ti. Sumusz a Michalskį ugrabeno į szwento Jokubo ligonbutį, bet užeiniar, ar galės ji nuo mirties iszgelbėti. Turi jis baisiai su-daužytą galwą.

Užaugimas Minsko gub.

Minsko gub. užderėjimas szj metų ne pergeriausias; Minsko ir Borisowo pawiecziuose rugiai ir awizos widutiniszi, miežiai prasti. Bobruisko pawietėj rugiai menki, miežiai wisai menki, a-wižos widutinės. Ihumeno pawie-tyj rugiai widutiniai, wasarojus menkas. Mozyro paw. rugiai pu-sėtini, wasarojus widutinis. Nau-miestelio ir Rieczios pawiecziuose rugiai ir wasarojus widutiniszi. Pinsko pawietėj rugiai labai ger-
wasarojus geras. Slucko pawietėj, rugiai pusėtini, awizos ir miežiai menki. Bulwės Minsko gub. wi-suose pawiecziuose pusėtinos, linai wienok menki; daržowės teipogi ne geriausios; soduose waisių mažai.

Dideli wagysta.

Wilniuje, į krautwę žemdar-bytės įngiurį ir maszių grafo Tiszkiewicz, ant Trakų uyezios, naktį įsigriebė wagiliai, iszardę geležinę kasą ir pėmė isz jos wisus buwusius čia pinigus. Kaip sako kasierius pardawiny-cizios, Stowinski, kasoje buwo isz wiso 1215 rubl. 59 kop. Policija ir sudžia tirinėtoja įjieszką dabar wigilių, bet kad su tuom čia su-nkiaus negu su lietuwiszkoms knj-goms, kurias pas mus tankiai pats lietuwiai žandarams užro-dija, todėl nežinia ar pasiseks wagilus surasti ir suradus ar Tiszkiewiczus atgaus sawo pinigus.

Andra su ledais.

Seniai jau Lietuwij nebuwo tiek audrų ir ledų kaip szj metų. Nepereina sanwaitė, kurioje ne iszdaurytu augancijų jawų kokiame nors jos karszte. Na-pjowus rugius užėjo tankus lytus, kurie neduoda žmonėms rugių suwėti. Kaip kur jie net sudygo. 18 d. Liepos apie Polocką, Witebsko gub., siutė wėl smark-ki audra su ledais wėtra buwo teip dideli, kad isz szakų isz-rowė daugybę medžių, sugriowė daug triubų; ledai iszdaunė di-delius wasarojus plotus.

Perkunas trenkė į bažny-ciją.

Wilniuje, 28 d. Liepos, laike smarkios audros, perkunas trenkė į bokszą misijonierių bažnyczios ir jį uždegė. Prie gesinimo su-gelbė ugnagesiai ir jiems pasisekė ugnį suwaldyti. Sargai užlipo ant wierszaus dogancio bokszo, jį iszardė tokiu būdu užkir-to kelią platinimuisi ugnies. Blėdys ugnies padarytos ne di-delės.

Wėtros.

Miesto Dinaburgo aplinkines lanko szj metų wiena po kitai wisokios nelaimės. Isz pradžių atlankė ledai, kurie ant didelių plotų iszmuszdawo jawus; perkuni-s iszdeginio keletą ukų. 1 d. Liepos wėl užėjo neizpasakytai smarki wėtra su ledais; bet le-dai greitai pasilowė; už tai wėtra pati labai daug blėdys pa-darė: nusuzdė daugybę triubų; miesto į girių, ant wieno wiors-to ploto, iszwardė suwierszum-3000 didelių medžių. Masko-lų kariaunos stowyklose ne iszliko nė wiena triuba. Nupjautą szie-ną iszmuszdawo wėjai, kita gi dalį pagriebė wanduo.

Lenkai su didelėmis izkil-mėmis pergabeno gersus lieta-wio, Kosciuszkos, szirdį į Rap-persvylly, Szwecarijoj. Ceremo-nijos prasidėjo diemaldysta už Kosciuszkos dš-wisą. Ant jų iszkilmų atkako 150 lenkų isz wisokių karsztų.

Kriokawoją k tikt pasimirė wienas isz geriausiu lenkiszkų dainų, Adomas Asnyk, kurio drama po wardu "Kiestuti" tal-pina, iszwertę į lietuwiszką kal-bą, Tilžės "Varpas".

Ar džiowa pereina kaiplo palaikai nuo tēw ant waiķų?

Kad džiowa yra limpanti liga, tas yra wisų pripažinta, bet ar ją užgimę nuo džiowa serganczių tēw waiķai nuo tēw kaiplo pa-laikus atsigabena? Seniaus dau-tyj rugiai widutiniai, wasarojus menkas. Mozyro paw. rugiai pu-sėtini, wasarojus widutinis. Nau-miestelio ir Rieczios pawiecziuose rugiai ir wasarojus widutiniszi. Pinsko pawietėj rugiai labai ger-
wasarojus geras. Slucko pawietėj, rugiai pusėtini, awizos ir miežiai menki. Bulwės Minsko gub. wi-suose pawiecziuose pusėtinos, linai wienok menki; daržowės teipogi ne geriausios; soduose waisių mažai.

Wilniuje, į krautwę žemdar-bytės įngiurį ir maszių grafo Tiszkiewicz, ant Trakų uyezios, naktį įsigriebė wagiliai, iszardę geležinę kasą ir pėmė isz jos wisus buwusius čia pinigus. Kaip sako kasierius pardawiny-cizios, Stowinski, kasoje buwo isz wiso 1215 rubl. 59 kop. Policija ir sudžia tirinėtoja įjieszką dabar wigilių, bet kad su tuom čia su-nkiaus negu su lietuwiszkoms knj-goms, kurias pas mus tankiai pats lietuwiai žandarams užro-dija, todėl nežinia ar pasiseks wagilus surasti ir suradus ar Tiszkiewiczus atgaus sawo pinigus.

Szuwiių itekmė ant debesz.

Tuluose karsztu-e, ypacz gi gywentojai Alpk kalnų, tiki, buk kanuolių szuwiais galima iszskirs-tyti riglę ir sunkius tirsztus debesis. Apie taisingumą ar klai-dingumą tos nuomolės moksli-nčiai iki szioł nebandė persi-
tikrinti, tirinėjimų ir placių bandawonių ne darė. Dabar wien-o, specializskas laikrasztis "Himmel und Erde", praneszė, kad Windobonos centralizska meteorologizska stacija gawo ži-ni-
nį apie pirmutines ant persi-
tkrinimo apie teisingumą žmonių itikėjimo bandawones, kokias darė ant iszkirstymo ledinių debesz. Wienes wynyczios sawinjakas Windisch-Teistrizte, Alpk kal-nuose, kurio wynyzių bewiek kas metų iszmuszdawo smarkus ledai, rengėsi jau, ant jos apsa-ugojimo, parengti isz dratų nu-pintą uždangą, bet priesz tai nusuprėdė pabandyti, ar ne bus galima kanuolių szuwiais apsa-goti jos nuo ledų. Iszligai sawo lauko per 2 kilometru, parengė augstzesnėse kalnų wietose szę-szias stacijas ir į kiekwieną staci-ją patalpino po 10 senų kanuolių. Užkilus audros debesis, sukwie-tė kaimynas, kurie ir pradėjo ant syk isz 60 kanuolių szaudyti į nuuos audros debesis, užpro-wydami kiekwieną kanuolę su 120 gramų parako. Per 1896 prie 6 audrų darė jis tokias jau banda-wones ir nē wieną kartą audros ties tą wietą, ant wienos mylios pločio, nebuwo. Po pirmutinių szuwiių debesy apsiestojo, pradė-jo ant wietos sukietėties ir paskui sklaidėsi į szalis. Ties tuom ploto ne buwo nė ledų, nė smarkių lytų—debesy pasitraukė į szalis, nors isz pradžių wėjas juos warė

Reikalingi yra du szwa-urais wryai už agentsa prie la-krasczio "LIETUVA".

Turi mokėt gerai rasyti ir tur duot užtikrinimą (parenczišką). Gera užmokėstis. Atiszaukit į "Lie-tuvos" redakciją.

CASCARETS sudrūkina kopėnį, inkstus ir plauką. Niekad nekauda, 100.

Juokai.

Laikė karės, da kareiwai sto-wėjo ant sargybės; wienas isz jų nuwargęs užmigo, kiti gi sergė-jo. Tuom tarpu prieszas szowė isz kanuolės, ir atlekusi kulka nau-traukė galwį miegančiam kare-i-wiui.

Po szimts pypkių—pasakė sergintis jo draugas, taigi nusi-stebės pabudęs, negalėdamas rasti sawo galwos.

tiesiog ant to ploto, kur buwo parengtos szaudymo stacijas. Žinoma, ant galutinio nusprendi-mo apie szuwiių itekmę ant de-besz per mažai darytų bandawo-nių, bet darytos jau parodo, kad wisgi szuwiai turi szokių tokių ant debesz itekmę.

Panasų budą rengiasi wartoti Amerikoj ant naikinimo ciklonų, kurie tuluose sztetuose, kaip kada, su wisu isznaikina czielus miestus. Tas rods nėra tai koks nors ame-rikonizskas iszradimas, bet tikt mat amerikonyz pasinaudoja isz nuordymo prancuzo Turpino ir ant jo nuordymo padirbo atsa-kančią prietaisą, "paratornado" primintą. "Paratornado" yra tai metaliniai bokszai 120—135 pėdų augstai, pastatyti toj mie-s-to saly, isz kurios tankiausiai užėina ciklonai ir tornadai. Wir-szuje tų bokszų yra po szeszes alkunes ir ant jų cilindriai dina-mito pripildyti. Užėjus ciklonui, prie didelio wėjo pastelėjimo, at-sakančios padirginimo prietaisos gimdo cilindriuose dinamito eksplozijas, kurios, teip sakant, wisą cikloną iszkirsto ir jo pa-jiegą isznaikina. Su ta prietaisa daro dabar bandawones.

Paryžiaus jurių portu.

Prancuzijos sostapilė yra wi-duryj karsztu, toli nuo jurių; jį gal atplaukti su taworais tikt maži upių garlawiai; taworus at-gubentus į Prancuzijos portus jūremis reikia perkrauti ir ga-benti į Paryžių geležinkeliais, arba upių gar lawais. Tas pran-cuzams nepatinka, todėl jie nori sawo sostapilę padaryti jurių portu, teip antai kaip Londonas, į kurį gal tiesiog atplaukti di-džiausi jurių laivai. Dabar likosi iszrinkta isz pasiuntinių buto komisija, kuriai pawesta per-žiūrėti projektą iszkaskimo gilaus kanalo, kuriame galėtų plaukinė-ti didžiausi jurių laivai lygiai su taworais, kaip ir kari-zki. Kana-las tas bėgs nuo miesto Rouen į Paryžių i-zilgai upės Sekwanos (Seinos), kuri bus pagilinta, tikt wietose upės užsikūnų, jis bus tiesiog nukastos ir tokiu bu-du sutrumpins kelią į Paryžį ant 33 kilometrų. Ilgus kanalo 185 kilometrai, plotis 35 metrai, užsi-sukimuose 45 metrai, gyluma jo 6,5 metrai. Pasibaigs jis dide-liame, užimnčiam 40 hektary (bėweik tiek desiatinų) tyčia iszkastame porte. Kasztai padir-bimo to kanalo iszskaityti ant 150 000000 frankų. Apart didžiojo Paryžiaus porto, bus aplink jį daug mažesnių ir juos-e parengtos wietos laiwų iszkrowimui ir priko-wimui. Komisija, kuriai pawesta buwo peržiūrėti tą projektą, nu-sprendė jį priimti ir padaryti kon-traktą su priwatizska kompanija, kuriai pawesti iszkaskimą kanalo ir už tai palikti jai per 99 metus rinkti sau naudą, taigi mokes-tų nuo plaukiančių laiwų, kuriai wienok ne gal būt didesnis, kaip 3,25 franko nuo tonos taworų. Darbai prie kasimo kanalo ne-užilgio prasidės, kadangi jis turi būt pabaigtas pirm ant darymo rengiamos Paryžuje wiesowiet-
nės parodos 1900 metuose.

Laikė karės, da kareiwai sto-wėjo ant sargybės; wienas isz jų nuwargęs užmigo, kiti gi sergė-jo. Tuom tarpu prieszas szowė isz kanuolės, ir atlekusi kulka nau-traukė galwį miegančiam kare-i-wiui.

Už \$10,50 Buffalo, N. Y. Nickel Plate geležinkelio.

Dėl G. A. R. abazavimo ir ant to paties tiketo galės su grįžti į Chicago geležinkelio arba wardeniu, kaip norėsi. Nerasiuskite žitos puikios progos, nes už mažus pinigus galite atklykti savo draugus ir pažįstamus. Tikėtai pasiduos Rugsjucio 21, 22 ir 23. Dėl geresnės informacijos atsisaukite prie p. J. Y. Calahan, Generaliszo Agento, 111 Adams Str. Chicago Ill.

Isz Amerikos.

Perserģėjimas norintiems keliauti į Alaską.

Amerikos vidurių ministeris patalpino laivraščiuose perserģėjimą norintiems keliauti į Alaską. P. ministeris sako, kad jis gavo žinią, kad 3000 atkavusių į Alaską aukso įveskotųjų susirinko Baltuose urvuose ir isz čia per kalnus nori persigrįžti prie upės Yukon. Kad apytų ir dangiaus žmonių rengiasi isz Suvienytų Wispatsyzių keliauti į Alaską, p. ministeris rodyti nesiskubinti, kadangi dabar isz keliavę nieko daugiau apart wargo ir bado negal ten rasti; nors ir pasisektų jiems prisigrįžti per kalnus į Dow-on City, tai nuo čia dar yra 700 mylių iki Yukon ir ant tų plotų nėra nė jokių kelių. Galima bus keliauti, kada upė užšals. Žmonės bus priversti praeiti žiemą, kuri neispaakytai tuose krasztuose yra šalta ir traukia 6 mėnesius; į tuos krasztus ir prie geriausių norų, baduojantiems žmonėms negalima paduoti žiemos laike nė jokios pagalbos.

Susidauze laivas su keliaujančiais in Alaską.

Alaskos pakrantės susidauzė garlaivys "Mexico", vežantis ten amerikonsiskus aukso įveskotuosius. Laivas tas užbėgo ant uolų netoli Sitkos ir paskendo. Wisi wienok keliaiviai ir jurininkai likosi iszgelbėti, garlaivys "Lopaca" atvežė dabar wisių į Seattle, Wash. Mat kelionė per niek neuj, iszkeliawę sugrįžo atgal ten, isz kur du mėnesiai atgal buvo iszplaukę.

Milijonieriaus dowana.

PEORIA, ILL. Milijonierius farmeris, Washington Carrington, užrasė wisiu sawo turtus, isz wiso 1500000 dol., sawo giminiui miestui ant parengimo jme uniwersitet. Mokslas jame turi buti paremtas ant grynai etiszo (doriszo) pamato, o ne tarnauti kokiai nors luomai ir turi buti liuosas nuo tikėjimiskos įtekės.

Debesu praplyšimai.

PARKESBURG, W. V. Szele West Virginijoj, pawiečiuose Harrison ir Doddridge siautė audra ir debesų praplyšimai. Salem, Cherry Camp ir Morgantville su wisi wandens užlieti ir wisi žemės waisiai isztaikinti ne tik laukuose, bet ir soduose. Wanduo nuplovė ir daugybę namų ir kitokių medinių triubų. Paplovė geležinkelį pylimus.

Ateiviai in Amerika.

Washingtono statistiskos biuras apgirsino žinias apie skaitlių ateivių į Ameriką per 12 mėnesių, taigi nuo 30 Sėjos 1896 m. iki 30 Sėjos šių metų. Isz tų žinių matyti, kad nė wieną metą, pradėdant nuo 1882 m., teip mažai ne atkako swetimų ateivių, kaip per tuos 12 mėnesių. Per tą laiką atkako isz wiso 230832 swetiniai ateiviai, taigi ant 112 435 mažiau negu pereinę metą. Labiausiai sumažėjo skaitlius wokiečių ateivių: 1892 m. wokiečių ateivių 250639, per paskutinius 12 mėnesių atkako jų tikt 22533. Isz Austrijos ir Wengrijos pereinę metą atkako 55103, šių metų, taigi per paminėtus 12 mėnesių, tik 30331. Pasimažėnimas ateivių isz kitų krasztų eina sziteip: anglijonų pereinę metą atkako 19492, šių metų gi tikt 9674; skaitlius wokiečių nuo 21137 nupulė iki 13144; norwegų nuo 8155 iki 5842; airių nuo 40272 iki 28421; maskolizkų žydų (žuriunt antskaitlius, Washingtono statistikai prie jų, turbūt,

priekaito lenkus ir lietuwius, kadangi pacių žydų niekada čia tiek ne atkako, kiek ta statistika parodo) nuo 45137 iki 22750. Šių metų daugiausiai į Ameriką atkako italijonų, nes 54431; taigi wien skaitlius italijonų pasidauzino, kitokių gi ateivių sumažėjo.

Norejo kalinius iszszaudyti.

DENVER, COL. Amerikonas Fobbard susiwaidyjo už ką ten su gywenanciais mieste čekais. Užgimė musztynės, kuriose čekai teip sunkiai sumuszė ameriką, kad tas nuo to pasimirė. Likosi suimti keturi čekai, kuriuos ir pasodino į kalinį. Susirinko priesz kalinio triobų minios amerikonų ir reikalawo, idant užwezda iszduotu wieną isz čekų, kurį laikė už užmuszę. Bet kad ne gawo, iszwersti durų teip gi ne galėjo, todėl su stoje szaudė per langus taip ilgai, kolaiš neiszszaudė wisiu patronų; pakui tikėdami, kad čekai turbūt užmuszti, wisi praiszizalo. Tuom tarpu kulkos amerikonų nė wieno čeko neuzgawo, kadangi tie, laike szautinių gulejo ant grindų mate racais užsidenge.

Užmuszė motiną.

GALVESTON, TEX. Mokintoja, Kate Gallagher, rado jos gywenimie, lowoj gulnečią negyją; buwo ji užmuszta. Ant grindų gulėjo kruwini jos sunaus marszkiniai. Sunas mat užmuszė motiną, kadangi ji jam sawo užsedytų pinigų atiduoti nenorėjo; isz kraustė motinos pakawones ir idant panaikinti pėdsaką, uždegė namus, tikėdamas, kad ugnyje ir motinos kuma sudęs. Tuom tarpu ugnį greitai užtėmoji kaimynai ir atėję čia, wiską suprato. Sunas likosi suarsztuotas. Jeigu tai būtų buwęs negras, jau seniai ji būtų lyneczas, teipgi užmuszęs motinos gywena sau ramiai kaliny.

Nelaimingas atsitikimas.

Prie statymo triobos Kirkwood Townshipe griuwo sudėti balkiai ant dirbančių darbinjų; užgriuwo penkis darbinjus. Wieuas isz jų likosi ant wietos užmuszti, likusi gi keturi labai sunkiai apkulti; jie teipogi turės mirti.

Užpuolė ant geležinkelio trukio.

OKLAHOMA CITY, OKLA. Ant geležinkelio trukio, bėgancio isz čia į pietus, užpuolė apsimaskawę plėšikai, kurie paliepė tručiui maszinistui sėdėti ir paskui sulipo ant expresno wagono. Bandė wagono duris iszwersti su dinamitu, bet kad tas nepasisekė, suszoko nuo trukio ir pasilekė. Pasidierius trukyje esantiems wienok nieko nedarė.

Nelaimė kastynese.

OTTUMWA, ILL. Kastynese "Wapello Coal Co." atsitiko dideli nelaimė: trukis wežė darbinjus į kastynės, tuom tarpu sutruko jungianti wagonus lenciugai, isz siliosawę wagonai su darbinjais pradėjo risti nuo kalno žemyn, pakol ant galo ne įpuolė į kasynių oja. 20 darbinjų prie to likosi sunkiai apkulti, o tarp jų yra ir apkulti mirtinai.

Nuzude abi akis.

CLEVELAND, OH. Darbinjais John Carroll, dirbdamas anglų kastynese, nuzudė akį: mat anglų szmotas ja iszmuszė. Palioweis dirbti, sėdo jis į taworinį geležinkelio trukį ir waziawo į Clevelandą. Bėgant trukiui per Newport priemiestį, koksai waiykszozias metė akmenį, bet teip nelaimingai, kad jis waziawojančiam darbinjui iszmuszė pasilikusi dar sweikpę akį. Neregi paėmė į ligonbotį, bet ir čia isztekėjusios akies jau nesugrąžis.

Nekentimas negru.

MURALE FALLS, TEX. Baltweidių klubas įsakė negrams tuojais isz miesto iszskraustyti, nes kitaip, gal but risti, taigi turbūt baltweidiams pasirengė juos priwerstinai, nors su kraujo praliejimu, iszwyti. Tas nereikalingas szerzino tikt juodwedžius. Laukis čia todėl kruwini musztynių tarp baltweidių ir juodųjų; juodieje kwieczia sawo wientaučius isz kitų krasztų ateiti į pa-

Apskude Amerikos randą.

"Wm. Cramp & Sons Shipbuilding Company" apskudė į sudą Amerikos randą ir reikalawo iszmokėjimo \$1636149 atlyginimo. Minėta kompanija d rbo Amerikos randui kariszkų laivus: Massachusetts, Iowa, Indiana, New York, Brooklyn ir Columba. Leiwynės ministerija wienok iszdawė netikusius pliausus, todėl padirbti laivai turėjo but kelis kartus pertaisyti. Už tuos mat laiswius kompanija ir reikalauja nuo rando atlyginimo.

† Daugelyje wietų Nebraska ir Iowos buwo didelės szalnos, kurios daug blėdės padirbo laukams kornais užsėdėms.

† Amerikos iszdirbimų ir produktų iszwežimas į swetimus krasztus isz New Yorko porto nuo 1 Sausio iki 1 Liepos šių metų yra ant 16000000 dol. wertes didesnis, negu per tokį jau laiką pereinę metų. Taigi ant 16 000000 dol. daugiau Amerika gawo isz swetu pinigų.

† Ant Palem Station, 30 mylių nuo Little Rock, Ark. atsitiko kruwinos musztynės tarp negrų ir baltweidių, prie ko du negrai ir wienas baltweidis likosi užmuszti, du yra dar sunkiai paszauti.

Ant G. A. R. Abazavimo

Buffalo, N. Y. tikėtai bus pardawinėjami ant Nickel Plate geležinkelio už \$10,50 į abi pusi. Pargrįžti galima geležinkelio arba wandenių į Clevelandą. Kurie Buffaloj nenorės eiti ant nakwynių į hotelius, galės miegoti wagonuose; miegojimui wagonai yra pūkiai įrengti ir pristumti prie streetkarių, todėl kiek wienam yra lengwa iszwažuoti į miestą ir sugrįžti nakwot į wagoap. Pilną informaciją gausite pas p. J. Y. Calahan, Generaliszo Agentą, 111 Adams Str. Chicago Ill.

Isz darbo lauko.

† CHICAGO, ILL. Chicagoj yra elektrizki ir wirwiniai uylciniai karai; konduktoriai ir motoriniai ant elektrizkų karų gawo po 21c. už walandarbo, ant wirwinų gi po 30c. Dabar wirwinų karų kompanija iszsiuntinėjo sawo turnams užklausus, ar jie sutinka tarnauti už 23c. už darbo walandą, jeigu gine, tai kompanija perdirbs tas linijas ant elektrizkų ir tasyk turės tarnauti gaudami po 21c. už darbo walandą. Tarnai padarė susirinkimą ir nusprendė nepriimti ant kompanijos pasiulytų iszlygų, bet palaukti, kas toliaus bus.

† CHICAGO. Atsibuwo čia su sirinkimas darbinjų ir fabrikantų langams stiklo. Darbinjai reikalauja pakėlimo už darbą užmokėsio ant 25%. Fabrikantai wienok sutinka mokėti tikt tiek, kiek moka jeigu laike McKinleyo maitų tarifos. Darbinjai wienok ant to nesutinka. Nežinia kaip čia tie nesutikimai pasibaigs.

† CLEVELAND, OH. Didelė drato dirbtuwė "Tyler Mire Company", pradėjo dirbti wiose dirbtuwėse, dalyse. Isz syk priėmė 400 darbinjų, toliaus žada priimti jų dar daug aus. Dirbtuwė turi daug reikalawimų, todėl darbo užteks čia ant ilgesnio laiko.

† Chicago, Ill. Darbinjai dirbanti prie statymo mokslainių namų nusprendė pakelti sztraiką. Priežastis sztraiko yra ta, kad mokslainių užwezda nesutinka duoti darbą wien darbinjams prigulintiems į darbinjiskos organizacijos.

† WEST PORTAL, PA., prie Lehigh Valley geležinkelio rengia naują dirbtuwę Edisono, kurioje nauju budu dirbs geležis isz rudos. Prie statymo triobos dabar dirba 400 darbinjų; paskui ras čia darbą dar daugiaus darbinjų.

† FALLS CREEK, PA. Skurų iszdirbinyzias čia reikėjo uždaryti, kadangi tarp dirbančių darbinjų apsirėzė kokia ten liga. Kaip sprendžia, liga ta darbinjai užsikrėtė nuo skurų atgabentų isz Indijų.

† GENEVA, N. Y. 250 merginų dirbančių "Geneva Preserwing Co." paliwė dirbusios todėl, kad kompanija prie darbo priėmė keturias italijones.

† DENVER, COL. Rengiasi čia uždaryti su wisi cidabro kastynės, kadangi, dėl žemų prekių iszlygų, o augzto už darbą užmokėsio, kasimas ne apsimoka.

ISZ Lietuwiszka dirwu

Kodėl mes ne galime susitaikyti?

Skaitytojui mūsų laikraszcų gal pasirodyti, kad mes daugiausiai turime melagių. Randame mūsų laikraszciuose daugiausai wisokių apkaltinimų, bet tankiai apkaltinimai pasirodo neteisingi, tokiems kiti iszmėtinėje neteisingumą. Klerikalizkų laikraszcų raszėjai apkalinta progresistais, progresistai wėl klerikalus; rodosi lyg kad mes kitokių swabesnių programų su wisiu neturėtume. Klerikalai už programą stato kową su progresistais, tie wėl tokią jau kową su klerikalais. Kowa užima wisiu mūsų pajiegas, teip, kad ant kitokių darbų jau jų nepretenka, Užtenka wienai isz mūsų kowojančių partijų paduoti ant perkatinėjimo kokį nors užmarną, tuojais prieszina partiją, wieton kritizską į jį peržiūrėti, apriori stengiasi iszjuokti, iszniekinti, nors teisingai sakant, kiek wiename užmarnę yra geros ir negeros jo pusės. Szalnos, godojancios sawę kritikos pas mus nėra, bet pažįstame tikt iszjuokimus ir peikimus ir tai ne wiada teisingai; mes nesistengiame užmarnų peržiūrėti, bet arba isz syk į giriamę, arba peikiame; apie teisingą pamatą wieno ir kiti ne daug mes tesirupiname. Per tai ir užmarnų ant labo mūsų brolių niekaip iszwydyti negalime, broliai tie, kaip stowėjo žemai, teip ir stowi. Argi čia ne galima jau susitaikyti? Niekas ne abejoja, kad galima, bet tasyk reiktu nors ant tulo laiko užmirszi asabiszkumą ir jį ant brolių labo paukauti. Pas mus wienok nėra norinczių ką ant brolių labo aukauti, todėl mes žemai ir stowime. Kiek wienas skaitantis laikraszcius nuolatiniuose randa žinias apie lietuwų girtuoklystę, apie pasztynes. Bet kg gi mes darome ant iszrowimos piktakolės isz mūsų gywenimo? Niekas. Tasai liudnas mūsų gywenimo apsirėziskimas suteikia tikt mūsų partijoms progą dar karszcziaus sawo prieszais kowoti: klerikalai sako, kad girtuoklystę gimdo progresistai, tie wėl už tai kaltina klerikalus. Tokiais wienok tuszciais kaltinimais mes nė girtuoklysczių nė musztynių isz lietuwų tarpo nepraszalinime! Kas su girtuoklystėmis, tas yra ir su kitokiais mūsų reikalais. Niekas atlikti, žinoma swarbesnio, su wisiu negalime, sanauojant wisiu pajiegas ant partizskų kowų, isz kurių lietuwiszka wisiuoninė mažai naudos te apturi. Kodėl, paweisklan, naikinime girtuoklystės, arba reikalause pakėlimo apszwietimo klerikalas ne galėtu dirbti isz wien su bediwiu, wėl tasai su klerikalų? Čia plati dirwa, ant kurios gal wieni sukita susitaikyti, reikia wien gero nora. Atmeskime todėl asabiszkus nisikentimus, bandykime durti sutikmę, o patę pasztyne, kad mūsų darbai geresnius atgabę waisius, tokius isz tikro turėsime tiesą wieszais darbais wadinti, sziediniai gi yra tikt mūsų partijų darbai.

Lietuwiszka bažnyčia Spring Valley, Ill.

Spring Valles lietuwiai, szeszi metai atgal, susidėję su lenkais, pastatė bažnyčią, bet kaip wisur lietuwiai ne gali su lenkais susitaikyti, teip buwo ir čia. Atkako kunigas Balsewycius, lietuwys, mokantis lietuwiszka ir lenkiszka, bet jo lenkai isz syk neuzkentė, nė nemokėjo algos ir ant galo isz parapijos su wisiu iszwojo, paszki atmetė ir lietuwius nuo bažnyczios. Jie likosi be bažnyczios, be jos wienok apsieiti ne galėjo. Todėl iszsausė mitinga, ant kurio nutarėme pastatyti sawistowę lietuwiszka bažnyčią. Pradėjome kolekтуuoti, ant ko per pereinus metus susirinkome 698 dol. 15c. Šių pawasrį pradėjome darbą prie pastatymo pamatų naujos bažnyczios. Atkakus isz Chicagos kunigui Krawczuni, drauge su juom nusprendėme duoti mūsų statomai bažnyčiai wardą Szwentos Onos. Paszwentiminimas jos rengėsi atsibuti 26 d. Liepos, taigi dienoje Szwentos Onos, bet kad iszpuolė sztraikai ir sunkus bedarbės laikas, per tai mes neįstengėme pabaigti bažnyczios statymą. Todėl 26 d. Liepos atsibuwo tikt paszwentiminimas kampinio akmens. Diena buwo graži ir swieto susirinko nė mažai, buwo 4 draugystės, 8 kunigai ir du klerikai. Ceremonijas szwentinimo atliko kunigas Krawczunas isz Chicagos, paskui pasakė pamokslą, už ką parapija siunčia jam szirdinga padėkawonę.

Parapijos sekr. ŻURAWSKAS,

Pesztynės ant piknyko.

"Saule" pranesza, kad laike piknyko ant naudos lietuwiszkos bažnyczios, Minersville, Pa., terp susirinkusių atsitiko kruwinos musztynės. Isz pradžių prisigrįbė du nepraszyti ant platformos ir pradėjo stumdytiesi. Stumdiką sumuszė ir iszmėtė laukan. Tai buwo pradžia, paskui jau daugiaus susirinkusių emė dalywų mas pesztynese, sulaužė platformą, tworas ir barus, o ant galo, kaip sako minėtas laikrasztis, paszlawė ir wieną alaus bertainį. Argi isz tikro mes jau negalime be pesztynių niekur apsieiti,

Mūsų politizski klubai ir jų mieriai.

"Tėvynė", raszydama apie klanęzj terp amerikonų neuzkantą swetimų ateivių, ypacz gi ateivių slawiszkos kilmės, o tame ir lietuwij, sako, kad geriausias kelias ant praszalinimo neuzkantos ir užsiwelpinimo paguodoms amerikonų yra twerti lietuwiszkas politizskas organizacijas.

Iz tikro, politizskos organizacijos galėtų pakelti lietuwij wardą, per jas galėtume užsiwelpinti isz dalies ir paguodone swetimtauczių, jeigu mūsų politizskos organizacijos, mūsų politizski klubai turėtų kokį nors programą, jeigu jie turėtų tautiszkus mierius, jeigu su jais reiktų amerikonomis rokuotiesi. Tuom tarpu mūsų klubai ne turi nė programą, kaip ne turi nė tautiszki mierių. Mūsų klubai parodo sawo gywybę tikt laike rinkimų mieriai jų yra, idant už patraukti lietuwij balsus keli klubo szarniai gawo kokį nors urdą, ži-

noma ne įtekminga, kadangi įtekmingesnius kiti su pasisawina, musiszkiems klubų wadowams tiekasi tikt trupiniai, kurių kiti paimti nenorėjo. Kaip gi su tokiais mieriais mūsų politizski klubai gali lietuwij wardą pakelti, kadangi jie ne tautiszki lietuwiszki, bet asabiszki mūsų politikierių įnagiai? Mūsų klubai yra tai tik nužeminti tarnai twircziasų amerikonszkų politizskų partijų: demokratiszkos, arba republikonizskos, lietuwystei gi tarnaujančių klubų jok mes Amerikoj neturime! Jeigu ir galimamur nors mūsų žmonių balsais iszrinkti ant augzstosio, įtekmingesnio urdo mūsų reprezentantų, tai mes apie iszrinkimą sawų mažai tesirupiname, kadangi musiszka, nors galėtų užtarti už wisiu lietuwij reikalus, bet je asabiszka ne turi kuom atlyginti mūsų politikieriams. Jeigu norime, idant mūsų politizski klubai atgabentų mums naudą, statykime juos ant doreinio pamato.

Lietuwiszka bažnyčia Spring Valley, Ill.

Spring Valles lietuwiai, szeszi metai atgal, susidėję su lenkais, pastatė bažnyčią, bet kaip wisur lietuwiai ne gali su lenkais susitaikyti, teip buwo ir čia. Atkako kunigas Balsewycius, lietuwys, mokantis lietuwiszka ir lenkiszka, bet jo lenkai isz syk neuzkentė, nė nemokėjo algos ir ant galo isz parapijos su wisiu iszwojo, paszki atmetė ir lietuwius nuo bažnyczios. Jie likosi be bažnyczios, be jos wienok apsieiti ne galėjo. Todėl iszsausė mitinga, ant kurio nutarėme pastatyti sawistowę lietuwiszka bažnyčią. Pradėjome kolekтуuoti, ant ko per pereinus metus susirinkome 698 dol. 15c. Šių pawasrį pradėjome darbą prie pastatymo pamatų naujos bažnyczios. Atkakus isz Chicagos kunigui Krawczuni, drauge su juom nusprendėme duoti mūsų statomai bažnyčiai wardą Szwentos Onos. Paszwentiminimas jos rengėsi atsibuti 26 d. Liepos, taigi dienoje Szwentos Onos, bet kad iszpuolė sztraikai ir sunkus bedarbės laikas, per tai mes neįstengėme pabaigti bažnyczios statymą. Todėl 26 d. Liepos atsibuwo tikt paszwentiminimas kampinio akmens. Diena buwo graži ir swieto susirinko nė mažai, buwo 4 draugystės, 8 kunigai ir du klerikai. Ceremonijas szwentinimo atliko kunigas Krawczunas isz Chicagos, paskui pasakė pamokslą, už ką parapija siunčia jam szirdinga padėkawonę.

Parapijos sekr. ŻURAWSKAS,

Pesztynės ant piknyko.

"Saule" pranesza, kad laike piknyko ant naudos lietuwiszkos bažnyczios, Minersville, Pa., terp susirinkusių atsitiko kruwinos musztynės. Isz pradžių prisigrįbė du nepraszyti ant platformos ir pradėjo stumdytiesi. Stumdiką sumuszė ir iszmėtė laukan. Tai buwo pradžia, paskui jau daugiaus susirinkusių emė dalywų mas pesztynese, sulaužė platformą, tworas ir barus, o ant galo, kaip sako minėtas laikrasztis, paszlawė ir wieną alaus bertainį. Argi isz tikro mes jau negalime be pesztynių niekur apsieiti,

Ne geras jaunikis.

Juozas Jokubaukas rengėsi apsiwesti su sawo gaspadine, nazle. Rozalija Tulczuniene isz Mont Carmel; reikalawo wien, idant numylėtinė užraszytu jam sawo turtus. Bet kad nazslė su užraszu nesiskubino, j. jaunikis nužudė kantrybę, sudaužė jos skrydę, paėmė isz jos nazslės užsedytus pinigų, isz wiso 209 dol. ir iszdumė pats, be szieduotinės, nežinia kur.

Balius ant naudos emigrantų namo.

Draugystė D. L. K. Witauto 31 d. Gegužio parengė balių ant naudos emigrantų namo. Po apskaitymų expensų pasirodė, kad ant naudos wintų namų įplaukė grynių pinigų isz wiso 68d. 90c. Prisidėjusiems kuom nors prie to pelno siunczia szirdingiausią padėkawonę. KOMITETAS.

Amerikoniszka Trumpiausia Linija tarp Chicago ir Buffalo, N.Y.

Yra Nickel Plate geležinkelis. Dėl abazavimo G. A. R. kariaunos, tikėtai pariduos Rugsjucio 21, 22 ir 23 už \$10,50 į abi pusi, sugrįžti, pagal norą, galės geizinkeliu arba wandenių; tas wiskas yra prirengta dėl widados norinczių pasiwažinėti. Laikas sugrįžimo galės buti pratęstas iki Rugsjucio 30 d., jeigu pristatys sawo tiketus mūsų agentui Buffaloj priesz 27 d. Rugsjucio. Pons J. Y. Calahan, Generaliszkas Agentas, 111 Adams Str. Chicago, Ill. suteiks kiek wienam norincziams reikalingą informaciją kaslink szios kelionės, arba pons H. Thorne, C. P. & T. A.

Isz wisur.

|| Isz Swiazsko, ant Wolgos, raszo: Kokai waikyszczias 15 tų, plaukinėdamas ant upės, szowė į pakilusį laukinią anezijų kruwą. Wiena antis nuszausta puolė tų wietoj, kur žwejai gaudė žuvis; tą nuszautant į jį ir paėmė. Waikas praszė, kad ja atiduotu, bet žwejai neklauzė; tasyk jis szowė wienam isz žwejų tiesiog į galwą ir pamatė, kad tasai puolė, pats ant luotelio pysislėpė į lendryną. Apie tą atsitikimą praneszė į policiją, kuri nelaimingą sztrielęzj lendrynę greitai surado. Jo luotėlyj rado dwi dwiawmzdes, du rowolwerius, krepsį su maistu ir 700 rublių pinigų. Paklaustas kas jis yra, atakė, kad jis pabėgo isz gimnazijos isz Maskwos ir norėjo kur nors per Maskolijos rubežį pereinai. Paszautą žweją nugabeno į ligonbutį. Nors jis ir iszgytu, tai wisi gi pasiliks neregus, kadangi abidwi akys iszmusztes.

|| Maskolijoj kaip kur pats gywentojai prieszinasi parengimui rando degtinės pardawinyczios. Kaime Kan Kiszlo, Bassarabijoj, randas rengėsi parengti sawo degtinės pardawinycziją. Gywentojai, dažinoję apie tai, siuntė wisur praszmus, siuntinėjo juos teip pawieni žmonės, kaip ir walszcziai, kad tikt juos apsaugotų nuo degtinės pardawinyczios. Bet kur tau maskolizski waldinčiai žmonių praszmsų paklausa! Nepaklausė jie ir čia. Kaip sako, uždarius senas kapczemas, kaime pasiłowė su wisiu pesztynes, gaisrai ir wagystos. Atidarius dabar rando pardawinycziją pradasida čia wėl girtuoklystės, pesztynės ir kitoki žmonių nusidėjimai.

|| Netoli Hanowero, bėgantis isz Hamburgo geležinkelio trukis iszszoko isz rėlių ir isz dalies susidauzė. Prie ko keturi žmonės likosi ant wietos užmuszti, sunaikai suzeistų pasirodė 20, o tarp jų yra keletas mirtinai suzeistų; lengwias suzeistų yra labai daug. Prie gelbėjimo po wadiką sumuszė ir iszmėtė laukan. Tai buwo pradžia, paskui jau daugiaus susirinkusių emė dalywų mas pesztynese, sulaužė platformą, tworas ir barus, o ant galo, kaip sako minėtas laikrasztis, paszlawė ir wieną alaus bertainį. Argi isz tikro mes jau negalime be pesztynių niekur apsieiti,

Ne geras jaunikis.

Juozas Jokubaukas rengėsi apsiwesti su sawo gaspadine, nazle. Rozalija Tulczuniene isz Mont Carmel; reikalawo wien, idant numylėtinė užraszytu jam sawo turtus. Bet kad nazslė su užraszu nesiskubino, j. jaunikis nužudė kantrybę, sudaužė jos skrydę, paėmė isz jos nazslės užsedytus pinigų, isz wiso 209 dol. ir iszdumė pats, be szieduotinės, nežinia kur.

Balius ant naudos emigrantų namo.

Draugystė D. L. K. Witauto 31 d. Gegužio parengė balių ant naudos emigrantų namo. Po apskaitymų expensų pasirodė, kad ant naudos wintų namų įplaukė grynių pinigų isz wiso 68d. 90c. Prisidėjusiems kuom nors prie to pelno siunczia szirdingiausią padėkawonę. KOMITETAS.

24 d. Liepos, baisi audra be-
weik su wisu isznaikino kaima
Rudnia, Niżnienowgorodo gub.
Puolė neispauskyto didumo le-
dai; widutiniszi buwo wiszto
kiauszinio didumo. Jie su wisu
iszmuszė nenupjautas dar jawus
laukuose: wieton jawais užstę
dirwų, ten dabar minkszta pur-
wynas. Ledai užėmė ne tikt Rud-
nės, bet ir Okajawo, Kamenkos,
Pogibalkos laukus, iszmu-
szė daugybę besigananczių gal
wijų, užmuszė ir tris piemenis;
ant laukų woliojasi ir laukiniai
paukszcziai ir žwėrys teiposgi
ledų užmuszti. Su ledais drauge
siautė ir baisi wėtra, kuri daug
tribų sugriowė.

Roda miesto Kotka, Finlan-
dijoj, ant apstabydmo girtuokly-
s, kuri Finlandijoj niekur
teip neiszikerojo, kaip terp
brolių lietuwių, iszdawė padawa-
dyjimą ant nubaudimo užtėmytų
girtuoklių. Pagal tą naują pa-
dawadyjimą, kiekvienam girtam,
užtėmytam ant uleyzios pirmą
kartą, liekiasi uždrausta iszeiti
isz namų po 10 wal. wakare; jei-
gu ji užtėmys pasigėrusį antrą
kartą, tai jau ne wale jam iszeiti
isz namų po 9 wal. wakare. Mu-
sz girtuoklių, turbūt, ir tokia
bausmė nuo girtuoklystės nesu-
laikytų.

Athėgusio Maskw
taworinio geležinkelio trukio už
sidedę wagonai kerosinu pripilti.
Nuo to užsidedę ir kiti wagonai
ir trukiai ant kitų stowinti sže-
nių. Isz wisu sudegė 200 wagonų
prikrauti wisokių grūdų, 15 wa-
gonų su medwile, wilnomis;
krautuwe wisokių taworų, 5 re-
zerwuarai su kerosinu; dides-
nė dalis trukio wežanczių galwijos,
szimtas wagonų su kwiecziais ir
apie 100 wagonų stowinczių ant
szalinų szėnių. Blėdį ugnies pa-
darytą skaito ant kelių milijonų
rublių wertės.

Ant pirmo kurso parengtų
Peterburg moteriszkų miediszkų
kursų szį metą priims 160 jaunų
merginų, norinczių daktry-tos
pasimokinti. Ar atsizauks nors
wiena musų seselė, galima paa-
bejoti, kadangi dar joms wio ro-
dosi, kad moterei užtenka mo-
kėti buti žmonių weislės pataite
ir mokėti waikus gimdyti. Augi-
nimą ir apszvietimą užginusius
sawo waikų daugumas musų mo-
terų, paczių apie tai neiszmany-
damos, palieka ant Diewo ma-
lonės.

Kaime Senino, Niżnienowgo-
rodo gub., policija užtikio netikrų
pinigų dirbtuwę; dirbo juos to
paties kaimo kalwis, Krimow,
kurisai nors kalwyste mažai te
užiminėjo, bet pinigų wis dik-
tai turėdawo; tuom mat ant sa-
wę ir policijos atydą atkreipė.
Jis prisipažino ir pasisakė, kad
pinigus dirba per tris metus ir juos
platino ant jomarkų. Jo pinigai
teip gerai padirbti, kad negali-
mą jų nuo tikrų atskirti. Kri-
mow jau senas, turi 67 metus.

Braziliją szį metą atkako
74914 ateitių. Randas nusprendė
dawnėti wisokius palengwinimus
ateitiems. Ateitiems wienos
tautos duos žemės plotus wienoj
kruwoj, idant jie galėtu patė
rėdytiesi. Randas mat nori tokiu
budu persitikrinti, koki ateiviai
dėl Brazilijos gal but naudin-
giausi, idant stengtis tokius
czia parsitraukti. Girtuoklių ir
pesztukų, kaip kiekvienas su-
ptanta, niekur nepageidauja.

Warszawoj, kaip paduoda
„Słowo Polskie“, pakėlė sztraiką
duonkepiai ir tai wisi ant syk
teip, kad gywentojai neturi nė
duonos, nė pyragų. Darbiniai
reikalauja pakėlimo užmokescio
ir sutrumpinimo darbo laiko. Iki
szio sztraikus Maskolijoj stabdė
su kariauna; nežinia todėl, ar
to paties ginklo nesigriebs ant pri-
wertinio duonkepį grižti prie
darbo. Laikraszcziams apie tą
sztraiką raszyti uždrausta.

Laikė kariaunos manewrų
Wengrijoj, daugelis teip wadi-
namų honwedų (milicijos), nežinia
tyczia ar netyczia, užsiprowyjo
karabinus su kulkomis ir isz jų
szaudė į pėksztinikus, prie ko
daugelis kereiwių likosi sunkiai

paszautų, o keletas net tapo už-
musztų. Kareiwiszkos waldžios da-
bar tirinėja tą nelaimingą atsitiki-
mą.

Wokiecziai kolonistai Besa-
rahijoj, pietinėj Maskolijoj, pra-
deda ne kęsti rando atsiųsti į jų
užlaikomas mokslaines maskolių
mokintojų. Rodo jie tokių pra-
szalinti ne gal, bet tiesiog juos
muszi ir tokiu budu nori pri-
wersti, idant jie pats pasitrauktu.
Neseniai kaimė Sarata jie sumuszė
maskolius mokintojus. Gera, ko
lenda į swetimą daržai!

Twanai isz Austrijos iszpla-
tino ir po Wengriją, kur teiposgi
daug blėdies ir nelaimių atgaba-
no; daugiusiai nukentė wisi
krasztaai tarp Gran ir Wengrijos
sostapiės. Ties Gran tiktų isz upės
Dunajaus isztraukė 100 prigėrė-
lių kunų; bet jų yra diktai ir ki-
tuose Wengrijos krasztuose.
Kiek isz wisu czia žmonių pri-
gėrė, tas dar ne suskaityta.

Kaime Ruskių Kraj.
Niżnienowgorodo gub., į kulkų
pečių įpuolė 18 metų mergina
darbinė, kuri kulkėse swisui
iszwėrė. Mat pečiuz buwo neuž-
darytas, eidama pro szalį, mergi-
na paslydo ir įpuolė į werdanczius
kaltes. Kada wėliaus ją iszgrie-
bė, ji buwo jau negywa, su wisu
iszwėrusi.

Ant Berlyno paczto tēwas
atidawė sawo waiką, idant ji
nusiustu kaip siuntinį naonon,
kadangi tēwas turėjo eiti į da-
bą ir negalėjo pats jo parwesti.
Pacztas priėmė tą gūwą siuntinį.
Ant nugaros prisiwio antrasz,
prilipno už 70 pfenigų paczti-
nių markų ir į walandą laiko
gromatneszys atidawė motinai tą
gūwą siuntinį.

Mieste Pau, Prancuzijoj, su-
das nubaudė daktrą Lusalette
už klaidią ligonio operaciją, nuo
kuriuos tasi ligonis numirė, ant
užmokėjimo 500 frankų bausmės
ir ant 3 mėnesių kalėjimo. Jei-
gu wisur už tai hausti, gal ma-
žiau netikrų gydymoju griebtus
žmonių gydymo.

Kapitonas laiwu „Ansgar“,
Mortenson, ant Ledinių jurių, į
rytus nuo Nordkap, užtėmyjo
wandenyj plaukinėjantį orlawį,
bet pri jo negalėjo prisiartinti.
Sprendžia jis, kad tai turėjo but
orlawys, ant kurio Andree iszle-
kė prie sziaurinio žemės golo.

Isz Antwerpeno iszplaukė
garlaiwys „Belgia“ į pietines
Ledines jures ant moksliszkų ty-
rinėjimų musų žemės nepažysta-
mų pietinių krasztų. Mokslin-
cziai iszsirengė ant 2 metų; prie
to priguli 21 žmogus; wadowu
tų mokslinczių yra Gerlach.

Siedlecu gubernijoj su wisu
iszedgė miestas Ostrow. Ugnis,
kaip sprendžia, užginė nuo pade-
gimo, kadangi pasirodė isz syk
kehose wietose. Iszedgė isz wi-
so 400 namų; prie to sudegė ir
keturi žmonės, truksta dar dau-
gelio waikų; gal ir tie sudegė.

Kaime Pieciokoscioly, Gali-
cijoj, katalikiszkas kunigas, Jonas
Torbeczy, norėdamas nusizudyti,
puolė ant geležinkelio szėnių
priešais atbėgantį trukį, kurio
ratai su wisu į sumalė. Kokia
buwo patėdystės priežastis,
tikrai nežinia.

Rosenberge, Wokietijoj, sta-
tant miesto rumą, įgriwio pusiau
pabaigtas rumo bokszas ir už-
bėrė 20 dirbančių žemai darbi-
nių. Tris atkaė isz po griuwė-
sių jau ne gywas, kiti gi likosi
mirtinai sumankyti.

Septyni szwediszki mokslin-
cziai iszkeliawo ant tirinėjimų
sziaurinių Maskolijos krasztų,
Sziaurinio Arktiszko ocano ir
ant lawio Andree, apie kurį nėra
nė jokių žinių.

Prancuziszkas garlaiwys
„Ville de Malaga“, ant uolų Alde-
ney, prie Normandijos krantų,
susidauzė ir paskendo. Kapitonas
ir 19 jurinijų prapuolė; turbūt
jie czia prigėrė; kitus pasisekė
iszgelbėti.

Isz Dresdno, Saksų žemė,
ruszo, kad darbinikas Otto
Zimmer, mieste Mittweidėj, neti-
kėtai įgawęs proto sumaisymų,
papjowė dwi sawo dukteri, o
paskui ir sau gerkle perpjowė.

Ant angliszko k-rizako laiwu
„Champion“, ant jurių, netoli Is-
landijos, beszaudant isz ka-
niuolių, plyszo wiena kanuolė,
prie to 7 jurinijai likosi suzeisti,
isz kurių 4 suzeisti mirtinai.

Netoli stacijos Chereadilla,
netoli Madrido, Ispanijoj, susi-
muszė do pasażieriniai, bėgantii
į priessingus puses, trukiai. Prie
to apsiukė 14 pasażierių, o terp
tų yra keli mirinai apkulti.

Wienus garlaiwy-, kilnojantis
žmonis isz priemiesczio Altstadt
į Dresdeną, ant widurio upės li-
ko-i wilių apwerstas ir 50 žmo-
nių įpuolė į upę. Daugumas isz-
sigelbėjo, bet 8 prie to prigėrė.

Jaroslawo gub. dega miestas
Lubim. Iszedgė jau suwirszum
200 namų ir tai tokių, kuriuose
gyweno betaracziai. Daugelis be-
turtųzj nustojo prie to wisu sa-
wo turtų.

Netoli Maikopo, ant Kauka-
zo, atkasė wiena milžinių kapų ir
rudo widuryj daug wisokių au-
ksinių gražų. Pagal tas gražas
sprendžia, kad tie kapai prigulė-
jo jau isznykusius kitų tautai.

Be-arabijoj, pietinėj Masko-
lijoj, miestelyj Kalarasz, susėkė
keletą dirbtuwę, kuriuos dirbo
netikrus cidabrinis ir warinius
5 kap. pinigų.

Ant tirinėjimų prie pietinio
žemės galo krasztų siunczia lai-
wus su tirinėtojais szį metą:
Anglija, Belgija ir Wokietija.

Pawietinis miestas Metielaw,
Mogilewo gub. Maskolijoj, su
wisu iszedgė tiep, kad ne iszliko
nė wiena trioba.

Užderėjimas laukuose wi- sokiuose žemės krasz- tuose.

Užderėjimas laukuose szį me-
tą ne wisur geras; pietinėj Mas-
kolijoj ir rytinėj užderėjimas teip
mažas, kad surinkti jawų gywen-
tojams ne užteks nė ant maisto.

Anglijoj wėlybas pawasaris su-
laikė jawų augimą, bet nuo Sėjos
mėnesio užstojo sziluma ir wiską
pataisė. Apskritai imant, užde-
rijimas czia widutiniszkas. Miečiai,
awizos, bulwės (ropūtės) — geros;
kwiecziai widutiniai; piowos žėlė
labai dailiai.

Prancuzijoj, pietiniuose depar-
tamentuose lytus ir twanai daug
blėdies laukuose padarė. Awizos
užaugo gerai, miečiai widuti-
niai; rugiai pietiniuose ir waka-
riniuose departamentuose buwo
menki, sziauriniuose geresni.
Apskritai imant, žieniniai jawai
27 departamentuose geri, 49 wi-
dutiniai, 7 meški; wasarojas 2
departamentuose labai geras, 16
geras, 31 widutinis ir 1 menkas.

Wokietijoj daugelyj krasztų
jawus iszmuszė ledai; apskritai
imant užderėjimas czia užganėdi-
nantis; Prusuose kwiecziai ir ru-
giai geri.

Szwedijoj užderėjo gerai. Tu-
luose krasztuose laukams ledai
daug pridirbo blėdies; nuo ledų
daugiausiai nukentė Oster ir
Westergotl'nd provincijos.

Wengrijoj szį metą užderėji-
mas menkas, o dar kaip kur ledai
daug padarė blėdies. Apie 5%
wisy plotų kwiecziais ir rugiais
užstęti likosi ledų iszmuszti.

Wasarojas teiposgi negeriausias;
gerai stowi tikt su pielowis.
Austrijoj užderėjimas užganėdi-
nantis, iszėjus wien Galiciją, kur
twanai isznaikino didelius laukų
plotus. Apskritai imant, kwiecziai
surinko widutiniszkai; miečiai
buwo geri, tas pats yra ir su awi-
žoms.

Indijose, apskritai imant,
užaugimas menkas. Dėl tankiai
pasitaikuszių susmeczzių gywen-
tojai sumazino plotus, ant kurių
sėja kwieczius.

Suwienytose Wieszpatystėse
užaugimas, apskritai imant, wi-
sur geras.

Gromatos ant paczto.

51 Abrouille Marcel	181 Manny H.
52 Bakras Putnam	182 Mejerowicz M.
53 Bassewicz John	183 Mielich John
54 Blagis John	184 Pitowski S.
55 Buzowski M.	185 Rybak Jan
56 Byerkowski M.	186 Sepahn Jacob
57 Czerwinski S.	187 Shipka S.
58 Draegelia W.	188 Smilgiewski Adolf
59 Ferman Jan	189 Smota Josef
60 Gajdoszka Sophia	190 Staszewicz K.
61 Giszewicz Haja	191 Wasilowicz Adam
62 Giszewicz Juliane	192 Wozniak S.
63 Gudzow Juhn	193 Weissman M.
64 Janas Jakob	194 Wojcik Michal
65 Jankowski Kazimierz	195 Witowski Jan
66 Jankowski K. S.	196 Wozniak Alfred
67 Kijawa Katarzyna	197 Zeiger Weke
68 Krawiec Eliza	198 Zirci Basila
69 Lebedski Antoni	199 Zlatko Tys
70 Loszy Garbar	200 Zlatko Josef

Ne rukyk tabako ir nespaidyk, nes tai trumpina tawo amži.

Jau nori atpaizyti nuo tabako ant wiesos
ir pasoti awizų, twirni ir sylingų, imk grydę-
les wiesas NO-TO-BAC. Jis padeda slip-
nos žmonis ir twirna. Daugelis, kurie pamęgo
slipą grydę, is deesim diens jau swere de-
simis sawu wiesas. Apie 600 žmonių tapo
ingridais. Pirk NO-TO-BAC nuo sawo apie-
scios, su gromatizmo užbe, arba už \$1.00 Ap-
sazymų ir pralau gausi dykai. Pateisys is-
Sering Remedy Co., Chicago, arba New York.

GEOGRAFIJA

ARBA

MOKSLAS APIE ŽEME.

I DALIS.

Pagal prof. Archibaldą Gelkie ir kitus.

(Tęsa).

Jeigu magnesinį rodyklą pakabinti teip, kad jis galė-
tu kraipytiesi ne tikt į szalis, bet ir žėmyn ir augstyn,
tai pamatytumėte, kad jis ne tikt nusikreipia į wieną arba
į kitą szalį, kaip apie tai kalbėjome, bet pagal wietą, la-
biaus ar mažiaus nusikreipia nuo gorizontaliszko padėji-
mo, taigi wienas jo galas gal teiposgi labiaus ar mažiaus
nusilenkti prie žemės pawirsziaus. Ant sziaurinio magne-
tiszko poliuso, esanczio po 74° sziaurinės geografiszkos pla-
tumos ir po 95° wakarinės ilgumos, į sziaurius nuo Ame-
rikos kietžemio, sziaurinis galas bussolės rodyklo nusilei-
dzia stacziai žėmyn, ant pietinio wėl magnetiszko poliua
vertikaliszkaai, taigi stacziai žėmyn, nusileidžia pietinis
bussolės galas; ties widuriu, terp tų wietų wėl rodyklas stoi-
visai gorizontaliszkaai; wietą tą wadina *magnetiszką ek-
uatoriumą*; juo toliaus ar į sziaurius ar į pietus nuo ma-
netiszko ekwatoriaus perkeliamė musų bussolė, juo la-
biaus wienas ar kitas jos rodyklų galas palinks prie žemės.
Kaip magnetiszkai poliai ir meredianai ne susibėga su ge-
ografiszkais, teip jau ne susibėga ir magnetiszkas ekwa-
torius su geografiszką.

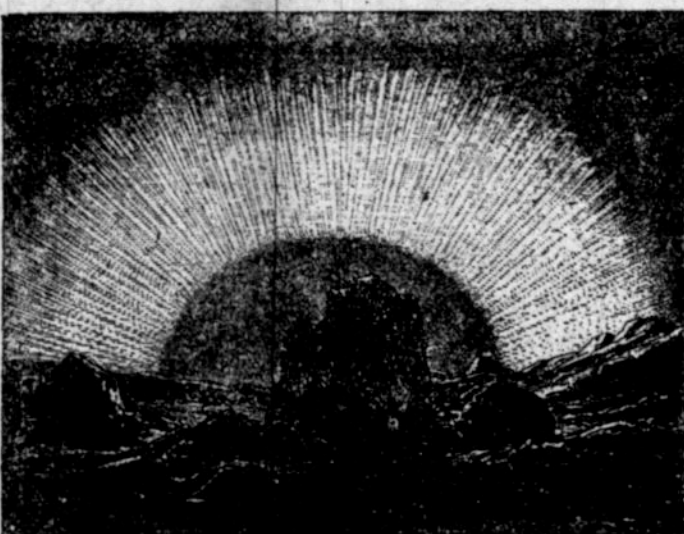
Apart tokių pasikreipimų bussolės rodyklų, apie ko-
kiaus iki szio kalbėjome, yra dar kitoki, kurie atsiwya
kiekwiens diensą kiekwienoj wietoj: nuo 2—9 val. isz ryto,
musų krasztuose sziaurinis galas bussolės rodyklo pasi-
traukia į rytus, paskui iki 2 val. po pietų trunkia į waka-
rus, paskui gi iki wakarų wėl į rytus ir nuo wakarų iki ry-
tų į wakarų, taigi trunkia pagal matomą saulės bėgimą.
Jau seniai persitikirino, kad magnetiszkai nusikreipimai
persikeicia, bussolės rodyklas pasitraukia per keletą metų
į wakarų, paskui traukiasi wėl į rytus ir t.t.; toki persi-
keitimai wienok ne wienoki dėl visokių krasztų musų žemės
pawirsziaus.

Todėl darydami magnetiszkus žemlapius, paženkli-
na dėl kokių metų jie yra padaryti.

Su laiku persikeicia ne tik pasikreipimai ir pasilen-
kimai bussolės rodyklų, persikeicia ir magnetiszkai poliai.
Sziaurinis magnetiszkas poliua trunkia dabar isz palengvo
į wakarų. Pereitame amžij jis buwo netoli Bafino jurių
kojos, dabar gi trunkia prie Beringo jurių kojos.

Apart paminėtų magnetiszkų persikeitimų, taigi apart
dieninių ir daugmetinių, buwa ir netikėti, gimdanti kai-
pi krypawymą bussolės rodyklų; tokius atsitikimus wadi-
na *magnetiszkomis audromis*. Tokios magnetiszkos audros
tuom skiriasi nuo elektriszkų, kad paskutinės, taigi per-
kunijos, užima paprastai mažus plotus, magnetiszkos gi
apsireiszkia ant viso žemės pawirsziaus. Laikė tokių ma-
netiszkių audrų telegrafų dratais bėga nuolatai elektrika
pasidariusi nuo magnetiszkų pajiegų teip, kad negali-
ma visada telegrafų siuntinėti, elektriszkai warpeliai
skamba beveik nesiliaudami be jokios matomos priežasties.

Prie tokių magnetiszkų audrų, ties magnetiszkų poliūm
pasirodo žingeidus apsisreiskimas, pulki *sziaures szwiesas*
ant sziaurinio poliua, *pietu gi szwiesas* ant pietinio. Musų
krasztuose matyt ją retai, bet gana tankiai mato jos at-
simusimą, nuo ko dangus kaipi kraujais paplusta, kaip
kada matyt ir szwiesus stulpai ant dangaus. Žmonės pa-
prastai tokių apsisreiskimų banginasi ir laiko juos už
Diewo perserėjimą ir ženklą ateinančių karių ir kitokių
žmonių kankinančių nelaimių. Tolimuose sziauriniuose
ir pietiniuose laike ilgų per cziešas sanvates besitraukian-
čių naktų, ta szwiesas žiba beveik nuolatai ir per tas il-
gas naktis apszwiecia tuos krasztus, užstoja jiems saulę,
kurios ten tasyk ne matyt.

Pavokiai. 27

Sziaures ir pietu szwiesas.

Kaip kada sziaures szwiesas matyt ir labai toli nuo po-
lių ir nuo anų ilgų naktų krasztų. Wieną ir tą paczią sziau-
rį szwiesą matė Anglijoj, Pennsylvanijoj, Ryme, Mask-
voj ir Pekine. Retesni ar tankesni apsisreiskimai sziaures
szwiesos paeina nuo laipensio magnetiszkos platumos, ant
kokių yra tėjymimo wietą. Teip, pawekslan, Italijoj
sziaures szwiesą labai retai mato, Amerikoj gi antai Phi-
ladelphijoj, esanczioj beveik po tokiu jau laipsnių geogra-
fiszkos platumos, ją mato gana tankiai, kadangi ta wiet-
ta daug arciaus nuo magnetiszko poliua negu Italija. Bu-
wo jau atsitikimai, kad republikoj Peru, Pietinėj Ameri-
koj, matė sziaures szwiesą, o Skotlandijoj wėl matė piet-
ų szwiesą.

Pietinę szwiesą mato recziaus negu sziauring, bet visi-
gi persitikirino, kad abidvi szwiesos pasirodo wienu laiku
antabiejų polių.

Szwiesos tos yra tai magnetiszkų iszsiluosawimu prie
magnetiszkų audrų, visai teip, kaip žaibas yra iszsiluosaw-
imu debesų nuo elektrikos.

Sziaures ir pietų szwiesas apsiauczia kaipi ratu poliūs;
diametras tokio rato siekia keletos mylių; kaip kada jų
spinduliai siekia net 600 mylių augstyn.

Visoki musu žemes organizmai.

Flora ir fauna, arba augmens ir gywuolių.

Kaip tikt pawirszius musų žemės ant tiek atauszo, kad
galėjo jau užsilikti vanduo, czia apsisreiskė ir organizmska
gywybė. Pirmutiniai organizmski sutvėrimai ne paliko nė
jokių liekanų, bet jie turėjo but augmenys, taigi ant ze-

mės turėjo pirmiausiai atsirasti augmenys, kadangi tikt
augmenys gal perkeisti neorganiszkas, mineraliszkas me-
degas, kaip anglis ir azotą į organiszkas, gywas.

Grafitas ir akmeninės anglis giliausių žemės plutos
eilų yra pasidarę isz suakmenėjusių pirmutinių augusių
ant musų žemės augmenų, panaszų į maurus (protococcus).
Isz syk pasirodė ant musų žemės wandeniniai augmenys,
paskui atsirado paparcziai, isz medžių thuya, cisai. Ka-
da darėsi pirmutinės eilės musų žemės plutos, metinė oro
temperatura buwo widutiniszkai 25° C., taigi tokia, kokia
szia dien yra prie ekwatoriaus Kreidinėse eilėse randa
jau palmas; juo arciaus ketvirtėlinių formacijų, juo
augmenys augo panaszėni ir dabar auganczius; taigi jie
vis taikėsi prie sanlygų, kokios buwo ant musų žemės. Se-
niai augancziuos weislės persikeitė, persimainius sanlygomis
ant žemės pawirsziaus, į kitas. Tirinėtajai persitikirino,
kad kokia nors augmenų atmaina, kuri dėl kokių nors prie-
szaczzių isznyko, jau neatsiranda isz naujo, isznyksta ant
visados, bet wieton isznykusios atsiranda kitokia tos
paczių giminės.

Visoki ir szia dien auganti ant musų žemės augmens
atsirado czia visokuose laiko perijoduose. Galima, nesi-
bijant apsirikimo, spręsti, kad kiekwiens weislė iszsyk
atsirado wienoje kokioje nors wietoje ir isz czia isziplatino
po aplinkines. Kaip kada platinimasi stabdė augstai kal-
nai arba jurės, kitur wėl wėjai iszneszjojanti sėklas plati-
nimasi palengwino.

Žinote, kad kiekwiens augmenų weislė, idant galėtu
augti, žemės atsakanczių sanlygų reikalauja turinczius daug
maitingų medegų ir dregnumo, kitos wėl reikalauja daugiaus
saulės karsczio. Oras, dregnumas, sziluma ir szwiesas, teiposgi
daugumas maitingų mineraliszkių medegų žemėj ne wieno-
dai iszskirstyti ant žemės pawirsziaus. Nors wėjai iszne-
sziotu ir lygiai iszbarstytu po visą žemės pawirszių visokių
augmenų sėklas, tai ne visur augo tos sėklos wienodai:
wienur augo jos dailiai, kitur gi su visu augti negalės ir
isznyks.

Jeigu lipsite nuo žemumos antaugstų kalnų wirszu-
nių, tai ant sawo kelio patiksėte kaipi dirzus, ant kurių
auganti augmens skiriasi wien nuo kito. Apaczioj papras-
tai auga augmenys žmonių auginami arba auganti ant ne
augstų kalvų ir lygumų tose geografiszkos platumose.
Augszciaus to apatinio diržo eina kitas, kurio augmenys
skiriasi nuo apatinių, diržą tą wadina *priesz alpinu*. Isz
medžių tankiausiai czia pasitaiko aglė; ant rubezius ty
plotų prapuola jau aržuolas ir bukas, užtai berzai, wuo-
siai, alksniai, szermukszniai pasitaiko tankiaus, bet visgi
griuos daugumoj yra isz spygliinių medžių, kaip antai
aglynai.

Tuose aglynų plotuose, net ir wietose kur girių nėra,
auga ir atsakancziuos žolės ir krumai, kokių žemesniuose
plotuose nepatinkame.

Augszciaus ty plotų bėga plotai kitokių augmenų;
tuos plotus wadina *apatinu alpinu diržu*.

Czia auga krumai alpiinių rožių (rododendronai), kad-
gių krumai, karklai ir t.t.

Pasikėlę dar augszciaus, patinkame jau tikt pievas ir
samanyms: isz medžių pasitaiko czia tikt žemucziai kru-
mai zolinio gluosnio. Nors ty augmenų dirzai bėga netoli
wiens kito, bet kaip matote, kiekvienas turi ir atsaka-
nczius augmenis. Tas paeina nuo daugumos szilumos, ko-
kią kiekvienas toksai dirzas gauna nuo saulės.

Isz visų augmenų labiausiai isziplatinę ant žemės yra
maurai ir grybai, ypacz gi pievagrybiai, kurie lengwiaus-
iai pakenczia visokias oro permainas.

Toliaus labiausiai isziplatinę po visokius musų že-
mės pawirsziaus plotus yra: dilgėlės, warputis. Žolės, len-
drės, spigliniai medžiai užima widutinius oro plotus; tu-
los wienok atmainos užima labai menkus plotus, kitur jų
ne galima patikti. Daugiausiai ant žemės yra tokių aug-
menų, kurių augimo wietą užima tikt 10000 žemės pawir-
sziaus dalį.

Gamtiszka flora kokio nors krasztu yra tai toki jo
augmenys, kurie ji atskiria nuo kitų, kaimyniszkų krasztų,
teip pawekslan, kaip suakmenėję žemės widuriuose aug-
menys parodo formacijų epoką.

Kaip eiles, isz kurių pasidariusi žemės pluta, dalina į
atskiras epokas, taigi į formacijas, teiposgi ir auganczius
ant žemės augmenis dalina į atskirus teip wadinamus au-
gmenų diržus; wienas toksai dirzas skiriasi nuo kito augan-
cziaus augmenimis.

1. *Flora prie polių*. Plotai tie užima sziaurinę Sibi-
riją, salas: Nova Zemla, Spitzbergen, Islandiją, Grenlandiją,
ir Beringo jurių salas. Ypatiszkų augmenų atmainų yra
czia 750; daugumas ty augmenų niekur daugiaus ne auga.
Didžiausias augstis auganczių czia augmenų yra 40 centi-
metrų (apie pusę masto); nedidesni yra ir krumai; medžių
su visu nėra.

2. *Flora sziaurinių krasztu girių*

Nuo Rėdystės.

Pranešame godutiniams skaitytojams, kad su ateinančiu numeru išleisime prie „Lietuvos“ priedą anglizmo kalboje. Priedas bus toks pat didelis kaip „Lietuva“, keturi puslapiai. Bus jame paduodami svarbiausi atsitikimai iš visos savaitės, telegramai iš viso pasaulio ir kiti vertingi straipsniai su iliustracijomis (paveikslais), teipogi talpūsios gražios pasakaitės ir juokai. Ši priedą išleisime anglizmo kalboje dėlto, kad lietuvių skaitydami sąjį anglizmo, galėtų greičiau pamokytis anglizmo kalbą, kuri mums, Amerikoje gyvenantiems, neatbūtinai yra reikalinga.

Prekės prenumeratos lieka ta pati kaip ir iki šiol \$2.00.

Teipogi su ateinančiu numeru „Lietuva“ išleisime jau ne su batoms, bet pėtyčioms, tokiu būdu visi skaitytojai, nors ir toliaus nuo Chicago gyvenanti, gaus laikraštį jį savo rankose su batoms ir laike nedėdindienos turės sau puikias pasakaites. Su lyg žiol, kada „Lietuva“ išleidi nęjo subatoms, skaitytojai gyvenanti Pensilvanijoje ir kitose rytiniuose valstijose negaudavo pirmiau kaip pamedelais, tokiu būdu nedėdindienos neturėdavo ką skaityti.

Dėtogi dabar, kas tikt norite pamatyti mūsų naują padingą laikraštį, atsizaukite pridūdami savo gerą adresą, o per porą sau vaizdų išsiųsime visus dykai ant parodymo. Teipogi užpruome savo senųjų skaitytojų, idant pridūtu mums adresu savo draugų (bet tikt ty adresu, kurie nori skaityti), o mes nusiųsime jiems keletą numerų ant parodymo dykai.

Ant galo medžiama senosius skaitytojus, kurie jau yra skolinę už prenumetą, idant meilingai teiktusi prisūsti užmokėsi, nes dabar ant padingimo laikraščio mums pinigai yra labai reikalingi. Užsirasdami „Lietuvą“ ir pinigų prisūsti, mums da uždėkite šitokį adresą.

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago III

Jei nusiųsite nerūkio, imk vieningą CASOAR ETS, o išsiųsime sau, už 10 ir 20c.

Naujausi isradimai.

Wienas švedizmas mokslinčius isrado budą, kaip perdirbti durpas ir akmeninius dirbus. Perdirbtas ir anglis durpas isradėdau jau Kruppo geležies liejinyčiose, Essene, Prusose. Kaip garsina bandytojai, jos niekuom nesiskiria nuo isradtų is žemės anglių ir ne mažiau už jas duoda šilumos, Isradimas tai labai svarbus, kadangi reikalaujant visokioms dirbtuvoms ir žmonėms ant kuro daug anglių, jos turės neužligio su visu pasauli; durpų gi visokiuose krasztuose, ypacz gi Lietuvoje, yra dideli plotai.

Mieste Montreal, Kanadoje, ka tikt atsibuvo bandawonės su drabužiais isz asbesto (kasamų, akmeninių linų). Wienas isz ugnagesių, apsirėdę su asbestiniais drabužiais, iėjo tiesiog į liepsną tyčia padegtos triobos, liepsnoje iszbuvo gana ilgai, isznesz visokius daiktus isz deganzes triobos ir per tą pačią laiką bewaik ne jautė baisaus ciza karszoio. Ant rankų turėjo jis asbestines pirzintines, czebatai buwo teipogi isz asbesto, kaip ir kelnės, mantelis, kepurė ir dangtis ant burnos.

Reynolds isz New York pasi dirbdino su nauja bėyklė, ant kuro juo važinėjo po miesto ulyčius. Ant to naujo bėyklės važiuojantis ne sėda, bet ji prisiriža po kojų padais. Reynolds ant savo naujos prietolos prilekia visus geriausius bėyklis us, bėg, jo prietaisa daug lengviaus, o kas svarbiausia, kad jį daug įgesni ir mažai nuvėrie reklama juma, ji mažesni už bėyklę.

Europoje pradėjo ne žioti dabar lasdas, kuriu krukų yra priatytas fotografizmas aparatas. Kiekvienas turintis lazga gal į wieną sekundą nūmūti praeiwų ir visokių wiew foto grafizkus paweikslus. Nūmūnėjimas paweikslų labai lengwas, ant to ne reiks nė nokyti fotografuoti, k dangi isz ataka patosi lazdoj priatytas aparatas.

Bandawones su Žeglinio serlok.

Forte Sheridan, netoli Chicago, atsibuvo wēl bandawonės su užrastu Žeglinio apsaugojančiu nuo paszowimų serdoku. Tuom tarpu dar jau bandawones su szuwiais isz karabinų wartojamų amerikonszko kariunos. Prie bandawonių buwo ir augzstiesi kariunos ofierai ir fort komendantas. Szauzdė nuo 400, 300 ir 200 yardų. Su serdoku 1½ colio storio, apsiuot medinį stulpą. Szauzdant nuo 400 yardų kulkos pėrojo per pirmutinę serdoko eilę, szauzdant nuo 300 yardų pasiiko jos antroje eilėje, nuo 200 pramuszė dwi pirmutines, bet apsiuot trečioje; serdoko gi yra 5 eilės Karabinai, isz kurių szauzdė, nuo 600 yardų lengwai pramusza 22 colų arzuoling kalde. Serdoka tasai sweria 8 swarus, bet isz rudzias pasitiki jį dar lengwesniu padaryti. Ar musz tautiecio isz radimas pasirodys geresniu už iszarą mą wokiecio Schelkau, su kuriom dar neseniai bandawones Karaliaucziuje, ne galima tikrai žinoti. Karaliaucziuje, szauzdė isz wisai arti, bewaik atremę karabino wamzdžius į serdoką ir jisai kulky ne perleido. Nežinia tikt katras isz jų yra lengwesniu. Nuo lengwumo ciza wisas paeina, kadangi kareiwai ir teip gana apsunkti, todėl ant jų sprando jau bewaik ne galima krauti dar naujos didelės sunkenybės.

Kiekvienas teip sako:

CASCARETS CANDY CATHARTIC yra tai reibekingiausias gydyklos aso anuasis isradimas, turi garsų amoką, gysa laisvinti tikrai inkstus, kepenis, pilvą ir cziwija wieną silpną iraczius, persilaisz gysa galwos skausmą, druzę ir iszskiedžia wiczius. Prie dēdagi C. C. C. iszleidi, 10, 20, 30 centų. Randasi wienose aptiekose ir iszsiųsime gwaiztuose.

Wietines Žinios.

Detektywams likosi isakya suimti buwusius Chicago miesto urėdnikus: miesto architektą Bruce Watsoną ir superintendentą wadens departamentu, Frank Rye. Tie wienok, pajuto pawojų, iszdumė isz Chicago, nežinia kur. Skundžia teip juos, kaip ir kitus miesto urėdnikus, už apwogimą miesto kasos. Pardawinėjo jie mieste medžius, geležines wandens traukinius dadas privatizsikiems žmonėms ir užraszdawo wiską kaipo senus, nereikalingus daiktus; pinigų gi indawo j sawo kšienų. Mat tulies Amerikos urėdnikams ne reikia kolauti į Maskoliją wagystų miokintiesi, moka mat ir jie patys gana gerai.

Apsigywenusi ant State ul. po nr. 410 negrė, Lucy Arno, paėmė ant iszmokeszio isz krautawės Siegel & Cooper namų itaiymp, bet paskui krautuwei ne mokojo nė cento. Su sudo nusprendymu į Arno gywenimą nuėjo konstableris James, bet negrė jo nenorėjo įsileisti ir kad tasai priezais jos ncrą rengsi įsiveržti, negrė griežėsi už re wolwerio ir paleido keturis szu wius į konstablerį; tas gi teipogi isz sawo ginklo pasinaudojo, užmokėdamas juodweidei merginai teipogi szuwiais. Wiskas pasibaigė tuom, kad ant szuwijų subėgo policijantai, lygiai mergina, kaip ir konstablerį nugabeno ant policijos stacijas.

Policijantas, Charles Ennis, užtėmjo, ant kertės Clark ir Garfield ulyčios, wagilių besikraustantį ir swetimus namus. Wagilius, pamatęs policijantą, leidosi bėgti, policijantas paleido piskui bėgantį keletą szuwijų. Tuom tarpu namų gywenitojas, padubęs nuo szuwijų, atsiderė lungą, pamatęs stowitį prie sawo namų policijantą, tikėjo kad tai wagiliai ir pradėjo szaudyti. Policijantai neliko nieko dargiaus k daryti, kaip pabėgti. Tokiu būdu, per prisidėjimą to, kurį stengėsi apwogti, wagilius galėjo pabėgti.

Pereitos subatos wakara, ant kertės 17 ir Luffin ul. susi waidėjo Jonas Lukowski su Petru Kunze. Besbarant, Kunze iszitraukė peilį ir durė sawo priezui į petį. Ant rksmo suzešto Lukowskio subėgo daug žmonių, kurie norėjo Kunzą suimti, bet tas iszitraukė rewolwėrį ir pradėjo szaudyti į kruwą susirikiusų žmonių; paszowė jis 13 metų Leoną Zolkowskį ir 10 metų Jozą Kiozką, prasmuszė per apstojus žmonių pulką ir pabėgo. Tki ant rytijos policijai pasiekė jį sumti.

Pajieszkiojai. Pajieszkan sawo draugo, Antano Grajausko, isz Weiwerų, Suwalyk gub. Jis pats, ar kas kitas, teiks duoti žiną ant szio adreso: M. Ewarskis, Box 8, Mc. Adoo, Pa. Pajieszkan sawo draugų: Danielius Wasilausko ir Juozą Zekono, abu isz kaimo Tilgalių, ir Wincio Lupekos isz kaimo Wapų, wisi yra isz Kauno gub. Wilkmergės paw. Teiks iszaukinti ant szio adreso: Dominikas Samas, Barnstable, Mass. Cio M. N. Harris. Pajieszkai Motiejus Alijono, isz Kau no gub., Panewžio paw., kaimo Paberwinų. Pirmiau gyweno Chicagoje. Jis Pats ar kas kitas, teiks duoti žiną ant szio adreso: Konstanty Pietrulis, 2012 Marine Ave., Providence Scantono, Pa. HILLES FOTOGRAFAS, 3452 S. Halsted ul. Nuojma politikas Fotografijas, už tesina tikrai \$2.00. An wesiui iszleisio kaskas nuojma Fotografijas kaskas weni.

Ona Kupeczinska, gywėnanti ant Cornelia ulyčios, wirdama wakarieng ant kerosininio pečiuoko, apwertė pečiuoką ant sawos. Iszleisies kerosinas užsidedę ir moterizkė pawirto į liepsnos stulpą, ji sunkiai apdegė. Nugabeno baisiai apdegusia moterizkė į ligonbutį, kur ant rytijos ir pasimirė. Ant kuno rado ant kruitinės 100 dol. popierinių pinigų; pinigai tie wienok sugrudo ir jau ne turi nė jokios wertės.

Ant Chicago teipogi atsilepė aukštesn karsztigė ir ciza atsirado daug norinčių keliauti į Alaską likosi įsiekoti. Spring feldas likosi inkorporuotois dwi draugystės, kurios nori užsimti aukso jėzokijum Alaskoje. Wiena wadinasi „Arcie Mining, Trading & Transportation Co“, kita gi „Metropolitan Exploys Alaska Mining & Trading Co.“ Kapitalas pirmutines \$30000, antros gi \$10000.

Priesais pianų fabriką, ant kertės Orleans ir Superior ul., naktipis sargas, Hollen, rado kuop mažo kudykio, matomai motinos užsmaugto, kadangi ant kaklo buwo žymus smaugimo ženklas. Kuną nugabeno į morgą, detektywų gi jieszko waiždžius motinos.

Superintendentas ulyčių liepė prilipinti matomose wietose apgarsinimus, idant niekas ulyčių ir terpulęčių ne mėtų nė jokių iszmety, popiergalių ir kitokių szaszlawų, kadangi mėtanti bus tuojus areštuojami ir turės mokėti po 25 dol. baumės.

6 d. Rugšėjo bus Chicagoj iszkilmingai apwakszcziojamas darbininkų szwentė Grove Parke atsibus didelės piknykas. Iszkilmėse ins dalywumą 50000 darbininkų.

3 metus kentejau.

Kentejau ant nerwų per tri metus, teip sunkliai, kad nekuria tarpu gadi lowoje; nuo paszowimo isz awtos žmogus gaudawo drėbėjimą, szirdies muzima ir apalidawo, umint negalawo; ne joki daktari manęs nesugrė, bet kaip tik pamegawo „König's Nerve Tonic“, pajutęs palengwėjimą, mano swelwata pagerėjo, dabar jau galu wakarstoti aplink namus ir traukti isz kitių, galu jau ir swelwatos iszraduoti, o pira to jau ant pamedžio negalau likti, kaip deszintie ciutu.

ANNE BREITENBACH. Poni L. C. Allard, 1024 7th St. dēdagi, kad nuo wiczius gydyklos apsidėjo su wien nerwiska liga, kuri ją kankino per ligas metus.

„Gaus kiekvienas wertingą knygelę, apwakszcziojant nerwiskas ligas, ir ant pabandyti bonkai wiczius gydyti gydyklos, kurs prišius sawo adresą. Beuolninkai ligonius teipgi gaus szias gydyklos dykai.“

Sios gydyklos yra iszrastos Kunlo Koenig isz Fort Wayne, Ind. 1876 metais ir dabar yra iszduodamos po 5c prietara per Koenig Med. Co. Chicago, Ill. 40 S. Franklin St.

Aptiekose galima gaut bonkų szu gydyklu už 10c, arba 6 bonkus už \$1. Didelės bonkus po \$1.75, 6 bonkus už \$10.

Galima jas gaut ir „LIETUVOS“ redakcijoj.

„Lietuvos“ Agentas.

„Lietuvos“ keliaujančio agentu yra Franciszkus Serafinawiczus. Jisai darbar wažneje Pensilvanijoje pajieszkoti naujų skaitytojų ir priminti prenumeratus naujų skaitytojų; teipogi ir knigas pardawies. Dėlto siirdingai užprasome wisiu lietuwių, kur musz „agentas“ atsilankys, užsiraszti „Lietuvą“ ir prenumeratą jam užmokėti, o pinigai bus gražai mumis priduoti. Per jį teipgi galite gaut wisiokias knigas isz mūsų knygyno.

Su guodone A. OLSZEWSKIS, Iszleistojas.

Mitingas.

Subatoj, 21 Rugpjucio, pusiau asztuntą walandą wakara, sąlę p. Karekco, 4612 Atlantic st. Liet. Republ. Klubas 29tos wardos laikys netikrą mitingą, ant kurio bus apkaltėti labi swarbus dalykai. Dėlto užpraszo pributi wisiu sanarių to Klubo ir drauge užpraszo delegatus isz wisiu kity lietuwiszkų klubų, idant meilingai teiktusi pributi ir padėti mumis apswarstyti netiktus atsitikimus.

Su guod. IGON. GEDWILAS, prez.

Pajieszkiojai.

Pajieszkan sawo draugo, Antano Grajausko, isz Weiwerų, Suwalyk gub. Jis pats, ar kas kitas, teiks duoti žiną ant szio adreso: M. Ewarskis, Box 8, Mc. Adoo, Pa.

Pajieszkan sawo draugų: Danielius Wasilausko ir Juozą Zekono, abu isz kaimo Tilgalių, ir Wincio Lupekos isz kaimo Wapų, wisi yra isz Kauno gub. Wilkmergės paw. Teiks iszaukinti ant szio adreso: Dominikas Samas, Barnstable, Mass. Cio M. N. Harris.

Pajieszkai Motiejus Alijono, isz Kau no gub., Panewžio paw., kaimo Paberwinų. Pirmiau gyweno Chicagoje. Jis Pats ar kas kitas, teiks duoti žiną ant szio adreso: Konstanty Pietrulis, 2012 Marine Ave., Providence Scantono, Pa.

HILLES FOTOGRAFAS,

3452 S. Halsted ul.

Nuojma politikas Fotografijas, už tesina tikrai \$2.00.

An wesiui iszleisio kaskas nuojma Fotografijas kaskas weni.

Antros Puikios Dowanos „Lietuvos“ Skaitytojams.

Pazarindami dowanos angliszko laikračio „The National Recorder“, užtėmę jome, kad nedaug lietuwių randasi, kurie galės padaryti angliszko kalboje reikalaujamą žodžių suraszą, idant laimėti pasiulintas dowanas; dėlto mes isz saw pusės pasykreime antros, nors mažesnes, bet lengwiau įgyjamas, dowanas.

„Lietuva“ paszwent iszduwoti sawo skaitytojams \$160.00.

Pirma dowana Pinigais. \$75.00.

„Lietuva“ paszwent iszduwoti sawo skaitytojams \$25.00.

O 20 dowanu Knygomis, po \$3.00 kiekwiena. \$60.00.

Wiso bus iszduwanota. \$160.00.

Budas kaip įgyti augzsczius minėtas dowanas yra labai prastas. Reik padaryti isz kiekwenos litaros, randanciosi žodyje „Lietuva“, kuodaugiausiai žodžių, tai yra reik pirmiausiai daryti žodžių isz litaros L, paskui isz I, paskui isz E, ir teip iki paskutiniai litarai A. Kas daugiausiai padarys žodžių isz litarų randanciusi žodyje „Lietuva“, tas gaus augzscziusią dowaną \$75.00; antas gaus \$25.00; kiti 20 ypatų gaus knygomis po \$3.00. Žodžiai turi buti suraszti pagal alfabetą, gražiai, kolumose; žodžius newale wartoti jokių wardų; kaip žmonių, miestų, upių ir tt. turi buti žodžiai iszdirbti isz paskių weikmažodžių ir daktizdžių.

Kiekwienas, kuris užimokės pinai prenumeratą už „Lietuvą“ \$2.00 prisiusime jam pamokinimą kaip daryti žodžių ir kwitų duodancija tiesa imti dalywumą szitame konteste. Kontestas uzsdirys 15 dieną Gruodžio, 1897, ir kurie iszgyrąs dowanas gaus jas ant Kalėdų. Kurių prenumerata yra jau apmokėta, tai už tuos \$2.00 siusime jam „Lietuvą“ per iszita meta po iszsiibaigimui senios prenumeratos.

Dėlto pasiukubinkite pasinaudoti isz tokios puikios progos, nes raszysdami žodžius iszmoksite gerai raszyti, turėsite „Lietuvą“ ant pasikaitymo per isztą meta ir prie to galite įgyti puikias dowanas. Mes szias dowanas duodame dėlto, idant placzius pagarsinti wardą „Lietuvos“.

Kurie yra geriau apspajinę su angliszka kalba tegul užimokė \$2.50, tai gaus „Lietuvą“ ir The National Recorder ir tiesa imti dalywumą Konteste didelių dowanų kaip parodyti aname apsaršime.

Užsiraszdami „Lietuvą“ ir prisiusdami prenumeratą wisada uždėkite szitokį adresą:

A. Olszewskis, 924 33rd St., CHICAGO, ILL.

Pensilvanijoje, kur atsilankys mūsų agentas Franciszkus Serafinawiczus, galite prenumeratą jam užimokėti ir jisai iszduos jums kwitas ir ant to kitus reikalingus pasiziskinimus.

Maika: Gud Morning, Mister.

Frank: Na kaip elna, Maika!

Maika: Kaip kas elna, teip ir nueina, bet sziai mano laikrodėlis tai wis elna, kaip pininas.

Frank: Ai, ai koks gražus! Na kur jį pirka?

Maika: Sy, Mister! Ar tu tik sziadena isz kontres, kad dar nelinau apsi Kelpsch, Noreiko & Co., kurie turi geriausius taworas del lietuwių.

Frank: No broiau, kurtas tai dar ne esu. Bezezeriai jau ne nuo wieno girdeju, kad žmonis dēdagi isz daktis pirktas nuo Kelpsch, Noreiko & Co. Jau pora metų atgal ir asz norejau pirkt nuo jų laikrodėlį, bet, po szimta pipkio, darbo kaip nebūwo, teip nebūwo. Bet sziai jau pradėjome geriau dirbti, ir nors ant byro ne cento neliktu, uzsideriuosiu ant pedes wiena isz tu su aukso kwietkomis, tai subytis tawajų.

Nauja kataloga, gawan. Rasztyr tu po adresu: Kelpsch, Noreiko & Co., 56 Fifth Ave., Chicago, Ill., o gausi dykai.

Maika: Ne toks bosas tu esi, kaip tu melsyji, taigi asz jau jį parsineiszu wakar isz pacistos, ta nauja lietuwiszka kataloga. Neskaiciu jį dar, nes waikei pradėjo birbt, ir boba panoro miego, nes jau weli buwo, bet sziadena tai skaitysiu, reiks sau koky letelęgelei pasirauti.

Frank: Na asz dar žieda su uzsideriuosiu, tai kaip merguleles pamatys, tai asz jį iratsint negalesiu. Gud bai, Maika, eisiu namon.

Maika: Gud bai, gud bai.

Prisistok sawo adreso, o gausi dykai naują didžiulį lietuwiszka kataloga swelwoti.

Adresuokite teip: Kelpsch, Noreiko & Co. 56 Fifth Ave. CHICAGO, ILL.

Antras metinis ballius.

Dr.—tė Sz. Juzopas isz Melros Park, Ill. laikys sawo antrą metinį ballių Subatoj, 11 Rugšėjo (September) 1897, Czekiszkoj, sąlę p. nr. 585—587 Centre ave., kertė 18tos ul. Chicagoje, ant kuriu graijs puiki muzika, bus szo kiai ir kitos gražios zabowos.

Dėlto siirdingai užkwieczia wisiu lietuwių ir lietuwaites atsilankyti. Ballius prasidės 8 walandą wakara. Įzenga wyro su motere 25c.

Užpraszo KOMITETAS.

Geriausią uželga Serantone.

FRANCISZKU KOONS, 105 Lockwanna Avenue.

Yra tai wietā arj wisiu geležinkelų stacijų, kur kiekwienas atwadiwęs į szitą miestą gali gauti gėrą wakwinių, szaltų arj kwepenczius cigarus, kas isz Alansas skelbiama, Tai pas Koons'ą wisiu gausi: Alaus gero ir Cigars. Perna wot ir rodę kerp. (1-2-36)

Pirmutinis Lietuwiszkas Saltonas LIUDWIKO NAWIKO, Spring Valley, Illinois.

ant kertės 1mos ir Spalding ul. Ulaiko geriausius gerymas: szalta Alu, seniausius Arielkus, Likierius ir kwepenczius Cig. rus. Ulaiko Unijos Alu, stiklai dideli Ulaicwiczia wisiu atsilankyti. (17-1)

Ant pardawimo lotas ir namas ant 7 ruimų, po nr. 3321 Illinois Ct. \$700 reikalauja isz wirszasas. O likusi suma gali mokėti isz palengwo per ilg laika. Atsizuokite pas winiųką. G. R. Gibbons, arba į „Lietuvos“ redakciją. (4-9)

Dr. Marija Doviatt, Lietuwa. Paelnanti isz Kauno Gubernijos. 838 W. 18th Str.

Pirma ligonius adyosne: nuo 9 iki 12 priėmė piet ir 6 wakara. Telefonas: Canal 157

Ant kertės Auburn ave. ir Attica str., prie lietuwiszko klebonijos, yra ant pardawimo dweju pentrių namas su lotu už \$2,000. Atsizuokite ant antrojo pentrio. (28-8)

Wanted—An Idea. Who can think of some thing of some value, that they may bring to my wealth. Write JOHN WELLS, 1000 O. Street, Adams Building, Washington, D. C. for their \$1,000 prize offer and new list of one thousand inventions wanted.

NAUDOKITES!

PUIKIOS DOWANOS IKI SZIOL NEGIRDETOS, Kurias „Lietuvos“ redakcija iszderejo del sawo skaitytojų per ypatingą sutarmę su garsinga Wedderburno Kompanija.

Idant padaginti sawo skaitytojus ir duot jiems progą ant iszgyrijimo brangių dowanų, „Lietuvos“ redakcija susitara su redakcija angliszko laikraszo The National Recorder, pasiulyti skaitytojams brangias dowanas susidandaczius isz \$7,300.00.

Laikrasztis The National Recorder, ipatingai užsimia apraszymais naujausiu mokslo iszradimu ir nauju iszmislu, o teipogi padeda iszradejams įgyti patentus ant ju iszradimų; dėlto gi idant dar labiau pagarsėti ir pasiekti wisiu wisu luomū ir tautų žmones, užmane dideli Kontesta wirsz minetu dowanu.

Kiekwienas kuris užimokės prenumeratą \$2.50, gaus per isztisā meta de laikraszius — „Lietuva“ ir „The National Recorder“ ir prie to paliudijima duodantį jam tiesa imti dalywumą konteste.

Tiems, kurių prenumerata jau yra užmokėta, po prisitūmū \$2.50, siusime laikraszty per kitus metus, skaitant nuo laiko užsiibaigimo ju prenumeratos, kaip dabar mus knygos užraszta. Norint įgyti tiesa imti dalywumą tame konteste, reikia pasiskubyti, nes szitas ypatingas pasiulyjimas yra tik ant trumpo laikko.

\$7,300 bus iszduwanota.

The National Recorder ingijo prakliu warda terp mokalszku ir pramones laikrasziu. Jis turi tukstantezius skaitytojų kiekwieno walsztioje, kiekwiename mieste ir kaimelyje, bet jis nori ir daugiaus. Ne wienoje szalyje žmones nera teip palinke ant wiskiu iszradimu, kaip pas mus Suwienyose Walsztijose. The National Recorder yra dideliu pagelbinyku del wisiu iszmislinčių ir wisiados apszazių žiniu paduoda apie naujus iszradimus ir juos apraso. Idant padidinti sawo skaitytojų skaitlį ant kokios pusės milijono per kelis menesius Recorder užmane iszadinti didelės dowanas daugybę ypatų, kurios pasirodys gabesnėmis ir praklinesnėmis. Kontestas iszsiibaigys 1 d. Lapkrižio (November) 1897 m. Dowanų pasyrimu užsimia praklinus tiesos wyrai, terp kurių yra ir 3 žiemesni sanarių kongresso. Augsztas wardas tu wyru gwarantuoją ju nusprendimo teisingumą.

Sztai tos dowanos:

Tukstantų dolaru aukso.....	\$1000
Keltone po Europa.....	600
Keltone in Kalifornia, Mexico.....	400
Penkios dowanos po du szimtu dol. aukso.....	1000
Kasztai ant wienų metu už moksła kokię nors Amerikos kolegijoje ar moksleinėje.....	300
Deszims dodowanu po szimta dol. aukso.....	1000
Puikus portafijonas brangiausio medžio už dyka pristatytas.....	500
Szintas dowanu po deszims dol. aukso.....	1000
Deszims szimtdoliariniu dwiraczliu (bicykliu).....	1000
Septynes-deszims dowanu po penkis dol. aukso.....	350
Szintas dwideszims penkios dowanos po du dol. sidabru.....	250

Trys szimtai dwideszims penkios dowanos kasztuojanczius \$7,300.

Budas, kaip įgyti wiena isztu dowanų, labai prastas. Wisas tawo darbas — perskaltes tris ciza padetus žodžius „Patent Attorney Wedderburn“ suskaites ir geras iszidejes literas tuose žodžiuose, sudaryk kuodaugiausiai žodžių (angliskais) isz tu liturų; kiekwiena litara žodyje turi tiek syk buti, kiek syk ji yra tuose trijuose žodžiuose (Patent Attorney Wedderburn). Užduodama darba isz tu žodžių litarus sudaryti wiskius žodžius, noredami per tai pagarsinti wiser Wedderburno kompaniją, kad wisi žinotu, jog iszradus ka naujo, reikia kreiptis prie tos kompanijos, nes ji lengwiausiai parupins patenta ant iszradimo.

Wedderburn & Co., apart augzsczius pamintu dowanų, prižada iszmokėti dar \$500 aukso tam, kuris gaus pirmą prizą (dowaną).

Talgi tas, kurs prišius daugiausiai žodžių, gaus \$1500 aukso, kitas dowanas gaus paeiliui iki isz prisistutu žodžių skaitlaus. Idant įgyti tiesa imti dalywumą szitame konteste, ne reikia jokios ežos mokesties, tik užmokekti už metus prenumeratą už „Lietuvą“ ir THE NATIONAL RECORDER, wiso labo \$2.50.

Aptureje tuos pinigus, mes prisiusime kiekwienam užimokejusiam tam tikrą paliudijima (certificate) su wisiu pasiziskinimais apie kontesta ir regulas, kaip padaryti žodžių suraszą.

Wardai wisiu laimejusiu dowanas bus apgarsyti „National Recorderyje“; „Lietuvoj“ gi paminesime wisiu lietuwių, kuriems pasiseks laimėti dowanas szitame konteste.

Pinigus siuskite ant adreso:

A. OLSZEWSKIS, 924 33rd St